

На основу члана 35. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр.72/09, 81/09, 64/10-УС и 24/11), Одлуке о изради Плана генералне регулације „Турица“ у Ужицу ("Службени лист града Ужица", бр. 19/2009) и члана 41.став 1.6 Статута града Ужица ("Службени лист града Ужица", бр.11/08), Скупштина града Ужица, на седници одржаној дана 05.04.2012. године, донела је

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ТУРИЦА“ У УЖИЦУ

План генералне регулације „Турица“ у Ужицу (у даљем тексту: план) се састоји од:
СВЕСКЕ 1. – правила уређења, правила грађења и графички део
СВЕСКЕ 2. – документација

СВЕСКА 2. – документација се не објављује али се ставља на јавни увид.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. УВОДНИ ДЕО

1.1. Правни и плански основ

Правни основ за израду плана чине:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009-исправка, 64/2010-УС и 24/2011);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде планских докумената („Службени гласник РС“, број 31/2010, 69/2010 и 16/2011);
- Одлука о изради Плана генералне регулације „Турица“ у Ужицу (објављена у „Службеном листу града Ужица“, број 19/2009 од 01.12.2009.године).

Плански основ за израду плана је Генерални урбанистички план града Ужица до 2020.године - у даљем тексту: ГУП града Ужица.

1.2. Повод и циљ израде плана

Повод за израду плана је потреба да се испуни законска обавеза, јер је на основу Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09, 81/09, 64/10 и 24/11), прописано да се генерални урбанистички план доноси као стратешки развојни документ, са општим елементима просторног развоја, а разрађује се плановима генералне регулације, за цело грађевинско подручје насељеног места, по деловима насељеног места.

Доношењем ГУП-а града Ужица, стекли су се услови за израду и доношење планова генералне регулације за поједине просторне целине.

Основни **циљеви** су:

- у области развоја друмског саобраћаја, извршити санацију постојећег стања (где год је то могуће у односу на постојећу изграђеност простора и постојеће расположиве попречне профиле саобраћајница) и побољшати доступност и повезаност са центром града и унутар планског подручја;

- у области развоја централних функција, унапређење и развој насељских функција у циљу подизања централитета и градских специјализованих центара (у складу са локационим потенцијалима);
- у области развоја јавних служби, побољшање мреже јавних служби, у смислу квалитета и простора, као и доступности корисницима;
- у области развоја система зеленила, заштита постојећих унутарградских зелених површина и ванградских шума у њиховим постојећим границама; унапређење рекреативне функције система зеленила (превођењем шума у шума-паркове и парк-шуме, увођење садржаја у паркове); остваривање повезаности система зеленила формирањем зелених коридора и дрвореда; заштита клисуре реке Ђетиње;
- у области развоја рекреативних простора, обезбеђење адекватне квалитативне и квантитативне заступљености рекреативних простора и садржаја свим становницима; обезбеђење богате понуде различитих рекреативних садржаја, по свим нивоима организације рекреативних простора и садржаја;
- у области развоја становања, успостављање зонинга стамбених садржаја по заједничким просторно-функционалним карактеристикама, у циљу равномерног развоја подручја; развој нових зона становања у контексту интегралног планирања осталих урбаних функција;
- у области развоја продукционих делатности, отварање нових производних зона, потеза и пунктова на изграђеним локацијама, на изводним правцима из града и дисперзно, уз испуњење просторних и еколошких критеријума; активирање потенцијала везаних за примарне делатности на планском подручју;
- опремање планског подручја инфраструктурним капацитетима и објектима, у складу са планираном наменом простора и капацитетима; тежити уштеди енергије преко успостављања система енергетске ефикасности;
- заштита животне средине, природних и културних добара, у складу са принципима одрживог развоја.

1.3. Обухват плана и грађевинског подручја

1.3.1. Опис границе обухвата плана

Подручје у граници плана обухвата северозападни део подручја ГУП-а града Ужица и чине га долине Дубоког потока, Волујачког потока и реке Ђетиње, а са севера падине висоравни Забучје и Карајића стене.

У граници обухвата плана, налазе се делови катастарских општина Буар и Ужице.

Граница обухвата плана полази од тачке 41. (двOMEЃа КО Буар и КО Ужице), скреће до тачке 40, затим скреће на север путем (кп.бр. 2805/1 и 2805 КО Буар), обухватајући и кп.бр. 1535 КО Буар), до укрштања са путем кат. парцеле 2811 КО Буар, након чега скреће на југ и наставља путем кат.парцела бр.2811 КО Буар до јужне међе кат. парцеле 1658 КО Буар и наставља југозападном границом кат. парцела 1667/1, 1667/2, 1615, 1618, 1619, 1613, 2125, 2123, 2122, 2095 и 2090 све КО Буар, обухватајући их, и излази на пут кат.парцела бр.2811 КО Буар, одакле скреће на запад северном границом кат.парцеле бр.2811, до кат.парцеле бр.1698, КО Буар. Одавде граница иде западном међом кат.парцеле бр.1698 и 1695 све до пута кат.парцела бр.1992, затим наставља на запад до пута кат.парцела бр.2812, све у КО Буар.

Граница даље наставља на југ путем кат.парцела бр.2812 КО Буар, све до кат.парцеле бр.1936. Наставља затим на југ западном међом кат.парцеле бр.1936 КО Буар, пресецајући пут кат.парцела бр.2813/4 по постојећим детаљним тачкама, до кат.парцеле

бр.1933 КО Буар.

Одавде граница наставља северном границом кат.парцеле бр.1933 до кат.парцеле бр.1931, а затим до парцеле потока Вољујац, кат.парцела бр.2818/1, коју пресеца по постојећим детаљним тачкама, креће се западном међом парцеле потока, до пресека са кат.парцелом бр.1993, на западној страни парцеле потока Вољујац, кат.парцела бр.2818/1, обухватајући је. Затим наставља да се креће кат.парцелом бр.1993 ка западу, до кат.парцеле бр.2816, одакле се креће на северозапад границом кат.парцела бр.2816, 2236 и 2233 све КО Буар. Одавде наставља путем кат.парцела бр.2817, до кат.парцеле бр. 2562/4, затим скреће на југ границама кат. парцела бр.2562/2, 2562/4, 2562/1, 2559/2 и 2559/1 све КО Буар, обухватајући их, до пута кат. парцела бр.2822/1. Граница даље скреће на југоисток путем кат.парцела бр.2822/1 до кат. парцеле бр.2688/1 КО Буар.

Затим наставља западном међом кп.бр. 2688/1, 2686, 2718, 2719, 2723, 2729, 2785, 2789, наставља тако што прати реку Ђетињу, прелази из КО Буар у КО Ужице, прати јужну границу кат.парцеле бр.12992 КО Ужице, обухватајући је, затим наставља јужном границом кп.бр. 12108 КО Ужице, пресеца пут Партизанске воде – Ужице, наставља међним линијама кп.бр. 12490, 12491, 12492 (обухватајући их), наставља у правцу југа кп.бр. 12493, 12494/1, 12495, 12496 све у КО Ужице, скреће у правцу севера пресецајући кп.бр. 12494/1, долази до улице Хероја Луна, пресеца улицу, прати међу кп.бр. 7736, пресеца реку Ђетињу, прати реку, скреће у правцу истока и севера улицом Шарганском, обухвата кп.бр. 7711 и 7710 КО Ужице, обухвата 7708/1 КО Ужице, скреће на исток јужном међом кп.бр. 7695, 7691, 7690, 7673. 7672, скреће ка североистоку кп.бр. 7671, 7670, 7666/1, 7663, 7662, 7661 све КО Ужице, пресеца улицу Шарганску, прати улицу Шарганску на север, обухвата и кп.бр. 6712 и 6711 КО Ужице, наставља на север улицом Ужичке републике (кат.парцела бр.6438 КО Ужице), затим прати источну међу кп.бр. 1433 КО Ужице, прати улицу Милутина Бојића (кат.парцела бр.1241 КО Ужице), до укрштања са улицом Теразије (кат.парцела бр.12056 КО Ужице), наставља улицом Теразије ка северу, до тачке 42. потом прати границу између КО Буар и КО Ужице и долази до почетне тачке описа (тачка 41).

Граница плана је утврђена правно и физички, по границама постојећих катастарских парцела (када она у целини припада подручју плана) и као линија преко постојеће катастарске парцеле (када она у целини не припада подручју плана, по правилу спајања постојећих детаљних тачака).

У случају неслагања напред наведених бројева катастарских парцела и подручја датог у графичким прилозима, као предмет овог плана, важи граница утврђена у графичком прилогу број 1. - „Катастарски и топографски план са границама планског обухвата и грађевинског подручја“.

1.3.2. Опис границе грађевинског подручја

Граница грађевинског подручја полази од тачке 41. на катастру (двOMEЃа КО Буар и КО Ужице), скреће на запад до тачке 40, затим скреће на југ, пратећи источну границу кат.парцеле бр.2150/3 КО Буар, не обухватајући је, до нове детаљне тачке 1.(у даљем тексту н.д.т.), одакле прати регулациону линију нове улице, до н.д.т. 6., где наставља да прати западну границу пута кат.парцела бр.2834/1 и 2834 КО Ужице, обухватајући је, све до н.д.т. 7. Одавде граница наставља да прати регулациону линију нове улице, у дужини око 245m, до н.д.т. 29., где сече границу између КО Буар и КО Ужице. Граница даље наставља на југоисток пратећи границу КО Буар и КО Ужице, у дужини око 315m, до регулације нове улице, где скреће на запад, пратећи је у дужини од око 80m, од н.д.т. 30 до н.д.т.38., сече кат.парцелу бр.2205/1 КО Буар по постојећим детаљним тачкама до кат.парцеле бр.2205/3 КО Буар. Овде граница наставља јужном међом кат.парцеле бр.2205/3, не обухватајући је, иде на југ до тачке 35.на катастру, тј.до пресека са

границом КО Буар и КО Ужице и скреће на запад пратећи границу између КО Буар и КО Ужице, све до тачке 31. на катастру. Од тачке 31. на катастру, граница скреће на запад до кат.парцеле бр.2401/1 КО Буар, обухватајући је. Овде граница пресеца пут кат.парцела бр.2395 по постојећим детаљним тачкама, настављајући на запад до регулације нове улице у дужини од око 1192m, од н.д.т. 39. до н.д.т. 94, одакле наставља да се креће западном границом ка.парцела бр.1936 и 1964 КО Буар ка југу, пресеца кат.парцелу бр.2813/4 КО Буар по постојећим детаљним тачкама, све до кат.парцеле бр.1933 КО Буар, обухватајући је.

Граница даље наставља на исток северном међом кат.парцеле бр.2336 КО Буар (не обухватајући је), затим западном и јужном границом кат.парцеле бр.2338 КО Буар, скреће на исток јужном границом кат.парцеле бр.2339 КО Буар. Одавде, са постојеће детаљне тачке на кат.парцели бр.2339 КО Буар скреће на регулациону линију нове улице у дужини око 80m, од н.д.т. 95 до н.д.т. 99., одакле иде на север источном границом кат.парцеле бр.2340/1 КО Буар, обухватајући је. Граница даље пресеца кат.парцелу 2341/6 и 2341/1 КО Буар по постојећим детаљним тачкама, прати јужну границу кат.парцеле бр.2341/2, затим иде до н.д.т.100 на постојећој међној линији кат.парцеле бр.2341/1 КО Буар, иде на север до кат.парцеле бр. 2341/5 КО Буар, затим наставља њеном јужном границом, затим западном и јужном границом кат.парцеле бр.2341/4, на исток, све до пресека са регулацијом нове улице, одакле се поклапа са њом у дужини око 110m, од н.д.т.100' до н.д.т. 113, до пресека са границом КО Буар и КО Ужице. Одавде граница наставља на југ пратећи границу између КО Буар и КО Ужице, све до пресека са регулацијом нове улице, одакле се поклапа са њом у дужини око 75m, од н.д.т. 114 до н.д.т.119.

Од н.д.т.119. граница грађевинског подручја се поклапа са границом између КО Буар и КО Ужице све до тачке пресека са новом регулацијом прикључка пута ОП-5 на планирани државни пут, одакле се поклапа са овом новом регулацијом, од н.д.т.120. до н.д.т.124., затим наставља да се креће северном границом кат.парцеле бр.2249/2 КО Буар, обухватајући је, међном линијом кат.парцеле бр.2247/2 КО Буар до постојеће детаљне тачке, одакле скреће на југозапад и пресеца кат.парцелу бр.2247/2 КО Буар, затим пресеца пут кат.парцела бр.2816/3 и 2515/2 КО Буар, по постојећим детаљним тачкама. Одавде граница иде на југоисток по источној граници кат.парцеле бр.2515/2 КО Буар, јужном границом кат.парцеле бр.2508/4 и 2508/6 КО Буар, све до пресека са границом између КО Буар и КО Ужице. Одавде граница грађевинског подручја прати границу између КО Буар и КО Ужице до пресека са новом регулационом линијом заједничког пута, одакле се поклапа са њом у дужини око 662m, од н.д.т.125. до н.д.т.156. Затим наставља да се поклапа са границом КО Буар и КО Ужице у дужини око 1025m до тачке у којој ова граница сече нову регулациону линију улице у дужини око 165m, од н.д.т.157 до н.д.т.174.

Од ове тачке, граница иде на север источном границом кат.парцела бр.7471, 7473/2 и 7473/1, јужном и источном границом кат.парцеле бр.7478, све КО Ужице, обухватајући их. Одавде граница грађевинског подручја прати реку Ђетињу, пресеца је и иде ка истоку јужном границом кат.парцеле железничке пруге Београд-Бар, затим скреће ка југу западном границом кат.парцеле бр.7732/2 КО Ужице, обухватајући их, као и парцелу државног пута М-21 (Партизанске воде-пут-Ужице), ул.Хероја Луна и кат.парцеле бр.7732/3, па све до пресека са границом обухвата плана, одакле се она поклапа са границом обухвата плана све до почетне тачке 41.на катастру.

Граница грађевинског подручја дефинисана је и координатама преломних тачака, означених на графичком прилогу број 1.- „Катастарски и топографски план са границама планског обухвата и грађевинског подручја“ и дате су у Прилогу бр.1 овог плана.

Граница грађевинског подручја је утврђена правно и физички, по границама постојећих

катастарских парцела (када она у целини припада подручју плана) и као линија преко постојеће катастарске парцеле (када она у целини не припада подручју плана, по правилу спајања постојећих детаљних тачака).

У случају неслагања напред наведених бројева катастарских парцела и грађевинског подручја датог у графичким прилозима, као предмет овог плана, важи граница утврђена у графичком прилогу број 1. - „Катастарски и топографски план са границама планског обухвата и грађевинског подручја“.

1.4. Извод из концепта плана у виду закључка

Одлука о изради плана генералне регулације „Турица“ у Ужицу (број 350-88/09) донета је на седници Скупштине града Ужица, која је одржана 01.12.2009.године и објављена у “Службеном листу града Ужица” број 19/2009.

Стручна контрола фазе концепта плана је обављена на седници Комисије за планове, одржане 01.12.2011.године.

Концепт плана, као први корак у припреми нацрта плана је урађен на основу смерница за развој дефинисаних у ГУП-у града Ужица, анализе и оцене постојећег стања, података и услова надлежних институција и анализе просторних могућности и потенцијала простора.

Концептом плана утврђена је прелиминарна намена површина и функционална организација простора, дефинисана кроз режим коришћења грађевинског земљишта, односно поделу на грађевинско земљиште за јавне и остале намене.

П Л А Н С К И Д Е О

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

2.1. Концепција уређења и урбанистичке зоне

У граници обухвата плана је просторна целина „Турица“, површине 549,37 ha. Према демографској пројекцији из ГУП-а града Ужица, у овој просторној целини предвиђено је да живи око 5918 становника, односно око 1972 домаћинстава (са просечно 3 члана по домаћинству).

Просторна целина “Турица” обухвата западни део подручја ГУП-а града Ужица, односно туричку котлину, са долинама Дубоког и Волујачког потока, део кањона реке Ђетиње, Церовића брдо, насеље Караклићи на падини Градине, брдо Сињевац и потез Сурдук.

Према ГУП-у града Ужица, територија плана припада следећим урбанистичким зонама:

- зона 3 – шира контактна зона градског центра (са подзонама Т 3.1; Т 3.2 и Т 3.3);
- зона 4 – рубне градске зоне;
- зона 6 – комплекс пољопривреде.

2.2. Основна намена у обухвату плана и биланс површина основне намене

Према основној намени површина, подручје у граници обухвата плана је подељено на грађевинско, водно, шумско и пољопривредно земљиште.

Грађевинско земљиште заузима око 266,92ха. У складу са режимом коришћења земљишта, грађевинско земљиште је подељено на земљиште за јавне и остале намене. Грађевинско земљиште јавних намена заузима око 134,89 ха или 53,98% грађевинског подручја, а грађевинско земљиште осталих намена заузима 114,99 ха или 46,02% грађевинског подручја. Норма потрошње грађевинског земљишта износи око 451м²/ст. што се може оценити као оптимално, с обзиром на карактер насеља и досадашњу изграђеност простора.

Водно земљиште заузима 6,47 ха или 1,17% од територије у обухвату плана. Водном земљишту припада река Ђетиња са притокама (Волујачки поток, Дубоки поток).

Шумско земљиште заузима 161,34 ха или 29,37% од територије у обухвату плана. Шума у посебном режиму заштите обухвата 11,73 ха, односно простор у граници заштићеног природног добра – клисура реке Ђетиње.

Пољопривредно земљиште заузима 114,64 ха или 20,87% од територије у обухвату плана.

Биланс планиране основне намене површина

Табела број 1.

Редни број	Основна намена	Површина (ха)	Процент учешћа (%)
1	Грађевинско земљиште	266,92	48,59
	1.1. у грађевинском подручју	249,88	45,48
	1.2. изван грађевинског подручја	17,04	3,11
2	Водно земљиште	6,47	1,17
	2.1. река	5,04	0,92
	2.2. поток	1,43	0,25
3	Шумско земљиште	161,34	29,37
	3.1. шума са посебним режимом	11,73	2,14
	3.2. шума	149,61	27,23
4	Пољопривредно земљиште	114,64	20,87
Укупно (од 1 до 4)		549,37	100

2.3. Подела грађевинског земљишта на јавне и остале намене

2.3.1. Грађевинско земљиште јавних намена

Грађевинско земљиште јавних намена обухвата површине одређене планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса, у складу са посебним законом.

У области **развоја јавних служби**, у оквиру новог локалног центра општег типа, предвиђено је:

- замена монтажног објекта дечје установе „Бајка“ зиданим објектом на истој локацији капацитета око 120 корисника, са површином комплекса око 3600 м² и бруто развијеном грађевинском површином објекта око 960 м²;
- изградња новог објекта дечје установе, капацитета 100 корисника, на локацији ИО ОШ „Стари град“, типа комбинованог дечјег објекта (који садржи јасле и вртић), површине комплекса око 3000 м², бруто развијене грађевинске површине објекта око 800 м²;

- измештање ИО ОШ „Стари град“ (јер је на постојећој локацији објекат монтажног типа) и изградња на локацији поред дечје установе „Бајка“ новог објекта, са површином комплекса око 7000 m², са бруто развијеном грађевинском површином објекта од око 2100 m², капацитета око 700 деце, уз могућност прерастања ИО у матичну ОШ, у складу са демографским пројекцијама;
- могућност изградње здравствене амбуланте, у склопу других компатибилних садржаја (становање, јавне службе, централни садржаји), под условом да буде смештена у приземљу објекта.

У области **развоја спорта и рекреације**, планирана је изградња градског СРЦ „Турица“, који обухвата средишњи део котлине Турица, раван и неизграђен, уз обавезу усаглашавања планираних садржаја са режимима заштите изворишта водоснабдевања (у зони непосредне заштите није дозвољено јавно коришћење, а у зони уже заштите могуће је организовати неке облике рекреације, с тим да није дозвољена изградња објеката, извођење земљаних радова, застирање површина, могући облици рекреације су: шетња, трчање, фризби, фудбал на ливади, бадмингтон и слично. Локацију је потребно потпуно инфраструктурно опремити. Оријентациони капацитети су: вишенаменски стадион / фудбал и атлетика / трибине-3000 места, помоћно игралиште за фудбал, кошарка (3 терена), мали фудбал (2 терена), рукомет (2 терена), одбојка (3 терена), тенис (5 терена), бицикличка и трим стаза, дворана за мале спортове, затворен базен олимпијских размера, отворено и затворено клизалиште (на десној обали реке са променом намене индустријског комплекса), вишенаменско коришћење изворишта за дозвољене видове рекреације, акумулација (купалиште).

У повољном делу водозаштитног зеленог коридора уз Волујачки поток, који се налази у зони заштите водоизворишта, предвиђено је дечје игралиште (које је преузето из планског решења ДУП-а Стамбена групација „Турица 2“).

У области **развоја јавних зелених површина**, предвиђено је уређење и унапређење постојећих површина и подизање нових. Планирано је уређење парк – шума и шума – паркова, а посебан режим коришћења земљишта се примењује за простор клисуре реке Ђетиње, у складу са степеном заштите овог вредног подручја.

У области **развоја комуналних објеката**, планирано је:

- очување и адекватна заштита, у складу са законским прописима, изворишта водоснабдевања, које има функцију алтернативног / резервног изворишта;
- задржавање постојећих и изградња нових објеката у функцији водоснабдевања (постројење за прераду воде „Церовића брдо“, постојеће хидростанице, постојећи и планирани резервоари и црпне станице);
- задржавање постојећих и планирање нових површина за развој електроенергетске инфраструктуре (постојећа ТС 35/10 kV “Теразије”, нова ТС 35/10 kV “Турица”, трафостанице 10/0,4 kV);
- доградња осталих мрежа комуналне инфраструктуре.

2.3.2. Грађевинско земљиште осталих намена

- **Становање**

У оквиру шире контактне зоне, налази се претежно породично становање, а у оквиру ове зоне, заступљени су и садржаји јавних функција и служби. Предвиђени су претежно породични, слободностојећи објекти, у складу са постојећом типологијом ове просторне целине.

У оквиру рубне зоне, планиран је развој становања, као претежне намене, заокруживањем и укрупњавањем спонтано насталог становања, уз могућност изградње пратећих делатности: трговина, пословно-комерцијалне делатности, услуге и угоститељство.

- **Развој продукционих делатности**

Организација продукционих делатности условљена је постојећим стањем секундарних делатности, дисперзно лоцираним примарним и терцијарним делатностима, као и у складу са циљем везаним за децентрализацију продукције, ради формирања предуслова за уравнотежен економски развој подручја плана.

Подзоне унутар производне зоне “Турица”

1. Спортско - комерцијална зона - индустријско-занатска зона у Турици обухвата простор између железничке пруге Београд-Бар и реке Ђетиње, на потезу од старог до новог железничког моста. На датом подручју могућ је развој следећих делатности:

- СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА - ревитализација постојећих и изградња нових објеката за потребе одвијања функције спорта и рекреације (клизање на отвореном и у леденој дворани, спортови на води, спортски риболов);
- ПОСЛОВНО-КОМЕРЦИЈАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ - бирои, атељеи, представништва, агенције, пословне и техничке услуге;
- ТРГОВИНСКА ДЕЛАТНОСТ - малопродаја, занатство ("чисто"-стари и уметнички занати), услуге;
- ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО - спортски и културни туризам, кафе, ресторан;
- ОСТАЛО - забава, смештајни капацитети.

2. Спортско-рекреативна зона - спортско-рекреативна зона у Турици обухвата подручје које припада југоисточном делу поља Турица, на левој обали реке Ђетиње. Као приоритетне делатности за ову подзону су планиране:

- СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ ДЕЛАТНОСТИ - како у спортским објектима (стадион, хала за спорт и рекреацију, затворени и отворени базен, отворени терени за мале спортове) тако и у приобаљу реке и на самој реци;
- ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО - спортски туризам, угоститељство у оквиру затворених спортских објеката;
- ОСТАЛО - трговина и услужно занатство у служби спорта. Ове делатности су заступљене незнатно, у оквиру затворених спортских објеката.

3. Зона "Друштвени стандард" - подручје које припада падини између поља Турица на југу и улице Иве Андрића и Ужичке војске на северу и североистоку, припада простору зоне "Друштвени стандард". У овом простору планиране су делатности друштвеног стандарда (здравствена станица, дечји вртић, основно образовање). На датом подручју није могућ развој других делатности.

4. Рекреација и водоснабдевање - зона рекреације и водоснабдевања се налази на делу поља Турица, између улице Иве Андрића на северозападу и југозападу, реке Ђетиње на југу и спортско-рекреативне зоне на истоку. Простор зоне представља зону строге заштите водоизворишта "Турица", које је по изградњи водосистема "Врутци" добило карактер резервног изворишта, за случај елементарних непогода и ратних разарања. На локацији ове зоне није допуштено грађење објеката, извођење земљаних радова, копање канала. Земљиште зоне може се користити искључиво као зелена површина у рекреативне сврхе.

5. Трговинско – услужне делатности - на подручју између реке Ђетиње, улице Иве Андрића и улице Милана Верговића, налази се зона услужно-трговинске делатности. Простор зоне је делимично изграђен (складиште "Телекома" и "Агропроизвод"), тако да се у блиској будућности може активирати увођењем нових садржаја. Као приоритетне делатности за ову зону су планиране:

- ТРГОВИНСКО-УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ - малопродаја, велепродаја, занати;
- ПОСЛОВНО-КОМЕРЦИЈАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ - представништва, бирои, агенције;
- УГОСТИТЕЉСТВО - кафе, ресторан, кафана;
- ОСТАЛО - спорт и рекреација, туризам, смештајни капацитети (пословно и становање у функцији туризма).

2.3.3. Биланс површина грађевинског земљишта

Биланс планиране намене грађевинског земљишта

Табела број 2.

Редни број	Грађевинско земљиште у грађевинском подручју	Површина (ха)	Процент учешћа (%)
	З а ј а в н е н а м е н е		
1	Нова дечја установа	0,24	0,10
2	Дечја установа „Бајка“	0,58	0,23
3	ИО ОШ „Стари град“	1,77	0,70
4	Здравствена амбуланта	0,32	0,13
5	Спорт и рекреација	25,17	10,07
	5.1. СРЦ „Турица“	25,17	10,07
6	Јавно зеленило	46,92	18,78
	6.1. парк шума	9,70	3,88
	6.2. шума парк	16,58	6,64
	6.3. заштитно зеленило	20,64	8,26
7	Комунални објекти	3,95	1,58
	7.1. постројење „Церовића брдо“	2,86	1,15
	7.2. хидроелектрана	0,38	0,15
	7.3. остали комунални објекти	0,71	0,28
8	Саобраћај и саобраћајни објекти	46,10	18,45
	8.1. државни пут I реда	4,78	1,91
	8.2. државни пут II реда	7,54	3,02
	8.3. градска магистрала	4,36	1,74
	8.4. улична мрежа	25,49	10,20
	8.5. саобраћајни објекти	0,52	0,22
	8.6. железничко земљиште	3,41	1,36
9	Водно земљиште	9,84	3,94
	9.1. река	8,66	3,47
	9.2. потоци	1,18	0,47
	Укупно (за јавне намене)	134,89	53,98

	З а о с т а л е н а м е н е		
10	Породично становање	65,91	26,38
11	Комерцијалне делатности	5,29	2,12
	11.1. трговина, занатство и услуге, пословање	0,42	0,17
	11.2. трговина на мало, чисто занатство и услуге, пословање	4,87	1,95
12	Станица за снабдевање горивом	0,04	0,02
13	Заштићене неизграђене зелене површине	43,75	17,50
	Укупно (за остале намене)	114,99	46,02
	Укупно (грађевинско земљиште у грађевинском подручју)	249,88	100

2.4. Трасе, коридори и регулација саобраћајница, водотокова и јавне комуналне инфраструктуре

2.4.1. Саобраћајна инфраструктура

Оцена постојећег стања

Постојећа саобраћајна матрица насељеног места Турица је формирана од наслеђене уличне мреже, те је на појединим деловима отежан саобраћај у зимским условима, а у неким зонама саобраћајнице нису усклађене са комуналном и енергетском инфраструктуром; регулационе ширине појединих саобраћајница су мање од дозвољених, а на неким приступним улицама су укинута тротоари, па је током реализације тих улица још више отежано усклађивање саобраћајне са другом инфраструктуром.

Основни видови саобраћаја заступљени на подручју плана су: друмски и железнички саобраћај.

Основу друмског саобраћаја на подручју обухваћеном планом чине државни путеви I реда, општински путеви и постојећа улична мрежа.

Кроз Турицу, са јужне стране пролази државни пут I реда -магистрални путни правац (М-21), на правцу Ваљево - Косјерић - Пожега - Ужице - Златибор - Нова Варош - граница Р.Црне Горе (Бијело Поље). Планом је обухваћена деоница од око 1,79 km, од станицаже km 222+868 до станицаже km 224+342. Траса државног пута I реда – магистралног путног правца повезује целокупно подручје и на тај начин се остварују саобраћајне везе на националном и међународном нивоу. Просечан годишњи дневни саобраћај у 2009. години на овој деоници износи 9480 возила свих врста.

Преко планског подручја пролази општински пут ОП 5: Теразије-Турица-Сињевац-Стапари (улица Иве Андрића и Исидоре Секулић) као и општински пут ОП 10.

Мрежа најзначајнијих путева условила је и основне токове путника и робе у транзитном и локалном саобраћају. Дневне миграције путника и токови роба се на саобраћајној мрежи Турице изразито појављују на улазно-излазним правцима ка самом граду Ужицу и то улицама В.Караџића, Херцеговачком и улицом Ужичке републике.

Улична мрежа у Турици нема типичну матрицу на целом подручју. У ужем језгру су блокови различите величине, облика и правца пружања.

У највећем степену су реализоване саобраћајнице највишег ранга. И поред тога, приметно је на значајном делу тих саобраћајница да је коловоз у лошем стању, а тротоари нису у потпуности завршени, док је саобраћајна сигнализација недовољна.

Затим, у великој мери су реализоване саобраћајнице нижег ранга - приступне улице које су заступљене у највећој дужини. За овај ранг је приметно да саобраћајна сигнализација потпуно недостаје.

У најмањој мери су реализоване саобраћајнице средњег ранга - поједине сабирне улице и поједине градске саобраћајнице другог реда, док је исти ранг у највећој мери делимично реализован, те је неопходно том рангу саобраћајница убудуће дати приоритет за завршетак реализације, како би се потпуно ставио у функцију саобраћаја.

На читавој територији плана приметни су велики и дуги уздужни нагиби, чести мали радијуси хоризонталних кривина, као и неодговарајуће ширине коловоза.

Од значајнијих пратећих путних објеката, у обухвату плана налазе се:

- станица за снабдевање горивом на раскрсници улица Радничког батаљона и Ужичке републике.

На основу услова ЈП "Железнице Србије" (број 13/11-1118 од 26.08.2011.године), издатих за потребе израде плана, у планском подручју се налази следећа железничка инфраструктура:

- део коридора магистралне једноколосечне електрифициране железничке пруге (Београд)-Ресник-Пожега-Врбница-државна граница, која повезује Републику Србију са Р.Црном Гором; ова пруга је саставни део железничке осе број 9: Бар-Подгорица-Београд и представља основну везу Републике Црне Горе са коридором X и VII;
- на предметном подручју, нема укрштања железничке пруге и пута у нивоу.

Укупна дужина железничке пруге на подручју Плана износи 2,58 km.

Ограничења развоја

- морфологија терена,
- изграђене структуре,
- корито реке Ђетиње и корита потока Волујац и Дубоки поток.

Циљеви развоја

Приоритетни циљ развоја саобраћајне мреже у обухвату плана је обезбеђивање саобраћајних услова за одрживи социо-економски и просторно-функционални развој, кроз:

- побољшање просторне организације саобраћајно-транспортног система;
- модернизацију путне мреже између насеља и гравитационог подручја;
- резервисање и заштиту простора за побољшање елемената локалног саобраћаја, као основног чиниоца просторне организације насеља;
- повећање укупне мобилности становника и побољшање укупног нивоа услуга;
- рехабилитовати пешачки саобраћај у насељу.

Планирано стање мрежа и објеката саобраћајне инфраструктуре

Путна и улична мрежа

У оквиру граница плана, нису изграђени, ни планирани саобраћајни прикључци на државни пут I реда - магистрални путни правац М-21. Предвиђена је обавезна израда Плана детаљне регулације “Видиковац” (локација намењена за комерцијалне делатности Ц 2), а кроз израду тог плана дефинисаће се саобраћајно-технички услови прикључка локације на државни пут I реда.

У складу са ГУП-ом града Ужица, планиран је државни пут I реда (М-19.1) од петље “Сурдук”, новим обилазним путем око Ужица, који ће се уклопити у постојећу трасу државног пута I реда (М-19.1) у месту Дубци.

Повезивање насеља Турица са градским центром Ужице, одвијаће се државним путем I реда (М-19.1) до петље “Сурдук”, затим улицом Хероја Луна (градска магистрала), или улицом Иве Андрића (саобраћајница II реда), и делом улицом Ужичке републике (саобраћајница I реда) и улицом Вука Караџића (сабирна улица).

Окосницу унутарнасељске путне мреже чине:

- градске саобраћајнице I реда: Ужичке републике и Радничког батаљона;
- градске саобраћајнице II реда: део улице Иве Андрића, улица Исидоре Секулић и улица Теразије;
- сабирна улица Станоја Главаша.

Северно од градске магистрале надовезује се мрежа путева коју чине: градске саобраћајнице I реда, градске саобраћајнице II реда, сабирне улице, приступне улице и саобраћајне површине са посебним режимом коришћења.

Ограничавајући фактор за формирање уличне мреже чини сама морфологија терена.

Како се континуално ширење урбаних садржаја, због претходно изнетих ограничавајућих фактора, очекује и западно од града Ужица, на овим деловима се планира изградња радијално-прстенстих саобраћајница различитих рангова, које ће допунити и повезати све планиране и постојеће садржаје и које ће изместити део транзитног саобраћаја из центра града.

Полазна основа за функционалну организацију саобраћаја је ГУП града Ужица.

Део саобраћајница преузет је из претходног урбанистичког плана за спортско-рекреативни центар Турица.

Овим планом превиђено је укупно два прстена и полупрстена, кога чине градске саобраћајнице I и II реда, као и сабирне саобраћајнице.

Ови прстени и полупрстени који чине саобраћајнице, спречиће појаву јаких транзитних токова на насељској мрежи, смањиће количине и дужине кретања теретних возила на градској мрежи и омогућиће несметано ширење градског подручја.

Уличну мрежу насеља Турица чиниће следеће категорије саобраћајница:

- градска магистрала -магистрални путни правац (М-21) - државни пут I реда;
- градска саобраћајница I реда;

- градска саобраћајница II реда;
- сабирна саобраћајница;
- приступне саобраћајнице

Поред ових категорија саобраћајница предвиђа се и изградња шетних и бициклических стаза.

Градске саобраћајнице имају основну улогу обједињавања и дистрибуције токова на локалном нивоу и мање важним улазно-излазним правцима, при чему опслужују значајан део изворно-циљних кретања.

Сабирне саобраћајнице имају функцију јачих сабирница, које обједињују саобраћај са приступних улица и дистрибуирају га ка саобраћајницама вишег ранга.

Фазе изградње саобраћајница

Сама организација саобраћаја подељена је у три фазе.

Прва фаза обједињава најзначајније нивое саобраћаја. Ова фаза је од највећег интереса како би саобраћај функционисао на нивоу читавог подручја овога плана. Саобраћајнице из ове фазе је потребно што пре изградити или реконструисати у временском периоду од наредних пет година.

Ова фаза подразумева изградњу или реконструкцију градских саобраћајница, као и бициклическе стазе. Саобраћајнице из прве фазе врше поделу читавог простора.

Друга фаза подразумева изградњу саобраћајница које допуњују мрежу прве фазе. Углавном су то сабирне саобраћајнице, које представљају везу између приступних саобраћајница из треће фазе и саобраћајница вишег ранга из прве фазе. Оријентациона временска димензија за реализацију свих ових саобраћајница из друге фазе је 10 година, како за изградњу нових улица, тако и за реконструкцију постојећих.

Трећа фаза подразумева комплетирање саобраћајне мреже и то на тај начин што се обезбеђује приступ свакој парцели у уквиру овога плана. Углавном су то приступне саобраћајнице унутар блокова.

Функционална организација саобраћајница је приказана на посебном графичком прилогу број 5.

Саобраћајнице и остале саобраћајне површине су одређене координатама осовинских тачака и представљају полазне основе за израду техничке документације. Ови подаци са ситуационим елементима (полупречници хоризонталних кривина, раскрснице, котиране ширине саобраћајних површина) и геометријским карактеристичним попречним профилима дати су на одговарајућем графичком прилогу број 6, који се саставни део овог плана.

Нивелациони елементи су оријентациони и утврђују се приликом израде пројектне документације.

Категорисане саобраћајнице у планском периоду имаће следеће дужине:

• државни пут I реда.....	2650,60 m
• градска магистрала.....	1362,07 m
• општински пут.....	2527,16 m
• градска саобраћајница I реда.....	3244,08 m

• градска саобраћајница II реда.....	3723,41 m
• сабирна саобраћајница.....	5012,30 m
• приступне саобраћајнице.....	32581,88 m
• пешачко-бициклическе стазе.....	7587,46 m

Укупна дужина свих саобраћајница које су планиране за реконструкцију или изградњу износи 51,10 km.

Категоризација уличне мреже извршена је функционално и за сваки предложени ранг саобраћајница предвиђен је и одговарајући техничко-експлоатациони стандард.

Новопланираним саобраћајницама допуњују се саобраћајне везе у постојећој мрежи саобраћајница, повећава саобраћајни капацитет мреже и омогућује приступ новопланираним садржајима.

Такође, планиране су и две пешачке стазе у дужини од 102,45m.

Железнички саобраћај

На основу развојних планова А.Д. „Железнице Србије“, као и према Просторном плану Републике Србије („Службени гласник РС“, број 88/2010), планира се следеће:

- ревитализација и модернизација пруге (Београд)-Ресник-Пожега-Врбница-државна граница, за интермодални транспорт са доградњом неопходних капацитета; за предметну пругу А.Д. „Железнице Србије“ нема изграђену пројектну документацију;
- задржавање земљишта на којем А.Д. „Железнице Србије“ има право коришћења, као и задржавање коридора свих раније укинута пруга са циљем обнове, уз претходно утврђену оправданост.

Саобраћајни објекти

Паркинг простори треба да се изводе пре свега у оквиру насељских групација и морају бити одвојени од коловозне површине и са тврдом подлогом. Капацитети и локације појединих паркиралишта се утврђују на основу потреба становништва.

На графичком прилогу урађен је паркинг у оквиру спортско-рекреативног центра Турица, где укупан број паркинг места за путничка возила износи 181.

Потребно је регулисати мирујући саобраћај изградњом паркиралишта у партерима и подземним гаражама и одредити обавезу решавања паркинга на парцелама на којима се гради објекат.

Јавна паркиралишта као површине одређене за паркирање моторних возила могу бити општа и посебна. Општа паркиралишта су делови коловоза тј. део коловоза до тротоара и друге површине које су посебно обележене за ту намену.

Посебна паркиралишта су објекти и површине изграђене и уређене за паркирање моторних или теретних возила са контролисаним уласком и изласком. Контрола изласка и уласка врши се постављањем рампе и изградњом или постављањем објекта за наплату.

Део улице Херцеговачке постаје саобраћајница са посебним режимом коришћења.

Бициклически саобраћај

За потребе одвијања бициклическог саобраћаја, планирана је изградња бициклическе стазе дуж клисуре реке Ђетиње, од Ужица до бране "Врутци", планирана и на делу трасе старе железничке пруге Ужице – Вишеград, у укупној дужини око 12 km, као и бициклическа стаза Ужице - Бела Земља планирана поред државног пута I реда бр.21 до петље "Сурдук", а даље трасом новопланиране саобраћајнице до центра насеља.

Посебни вид саобраћаја

Трасом старе железничке пруге Ужице – Вишеград, планирано је отварање редовне линије туристичког воза на пнеуматичима, на потезу Ужице – брана „Врутци“.

Правила уређења за паркирање возила

Свака реконструкција или нова изградња условљена је обезбеђењем потребног броја паркинг места, у зависности од намене објекта, који се мора обезбедити на сопственој грађевинској парцели. Код изградње објеката јавних намена, могу се користити паркинг места у оквиру јавних, паркинг простора.

Основни стандарди код доградње и нове стамбене и друге изградње, на једно паркинг место по делатностима износе:

• породични стамбени објекти.....	1 ПМ / 100-150 m ²
• вишепородични стамбени објекти.....	1 ПМ / 1 стан
• трговина, услуге.....	1ПМ / 70 m ² БРГП
• хотел.....	1ПМ / 4 кревета
• ресторан.....	1ПМ / 4 столице
• биоскопи, дворане.....	1ПМ / 12 столица
• спортске дворане, спортски терени.....	1ПМ / 10 гледалаца
• школе.....	1ПМ / 1 учионицу

2.4.2. Водоснабдевање, одвођење отпадних и кишних вода

За потребе израде плана, издати су услови број 03-1023/2 од 29.11.2011.године, од ЈКП "Водовод" - Ужице.

Водоснабдевање

Постојеће стање

У планском подручју, водоснабдевање се обезбеђује из постројења за пречишћавање воде "Церовића брдо". Довод сирове воде Ø700mm је из акумулације "Врутци", а садашњи капацитет пречишћавања пијаће воде је 400l/s, а крајњи капацитет је 800l/s, што омогућавања подмирење свих потреба за водом града Ужица и приградских насеља, укључених у овај систем.

Пречишћена вода, из овог централног постројења на Церовића брду, се главним дистрибутивним цевоводима и секундарном мрежом доводи до свих потрошача у оквиру просторне целине Турица.

Постојећи резервоари су следећих капацитета

• “Церовића брдо” - постројење	V=1300m ³	кота дна, 500mm
• “Церовића брдо 1”	V=500m ³	кота дна, 543mm
• “Церовића брдо 2”	V=200m ³	кота дна, 617,50mm
• “Спасовњача”	V=50m ³	
• “Сињевац”	V=50m ³	

Планирано стање

У дистрибутивној мрежи, у просторној целини “Турица”, поред савремених дистрибутивних цевовода од челичних цеви, постоје и раније изграђени цевоводи од азбестцементних цеви, подложни честим кваровима, због чега је, у наредном периоду, неопходно радити на њиховом иновирању и замени са новим челичним цевима. Неопходно је извршити замену ливених цеви нестандарних пречника (90, 125 и 175mm), у примарној и секундарној мрежи.

Циљеви у планском периоду су:

- довођење водоводног система до нивоа, који ће у планском периоду бити у стању да прати промене у простору, које намеће развој водоводног система;
- омогућити сигурно и квалитетно водоснабдевање свих категорија потрошача воде, уз минималне губитке.

Планом је предвиђена изградња нових црпних станица, за снабдевање водом виших делова простора, који су, у постојећем стању, лоше снабдевени. У том циљу, од резервоара “Церовића брдо 2” у правцу севера ка “Спасовњачи” и у правцу северозапада ка Дупцима, планирана је изградња магистралних, доводних цевовода за обезбеђење водоснабдевања виших делова простора.

Одвођење отпадних вода

Постојеће стање

За град Ужице и његове делове, усвојен је сепарациони канализациони систем са посебним одвођењем употребљених санитарних вода, путем фекалне канализације, док се кишна канализација евакуише посебном мрежом отворених и затворених канала. На канализационој мрежи су заступљене бетонске, азбестцементне, керамичке и PVC цеви, димензија од Ø150 до Ø1000mm. Главни фекални колектор је минималног пада 4‰, а трасиран је изнад Туричке долине, али на простору Турице тренутно функционише по мешовитом систему, па је повремено преоптерећен кишним водама, па се дешавају честа изливања.

Планирано стање

У планском подручју, предвиђено је:

- стриктно увођење сепаратног система, раздвајањем фекалне и кишне канализације;
- из правца Сињевца, преко потока Вољујац, а поред реке Ђетиње, прихватање отпадних вода до терена на крају Туричке долине, одакле се, помоћу црпне станице, планира препумпавање у главни канализациони колектор;
- реконструкција дела колектора, који пролази северно од зоне спортског центра;
- изградња недостајуће кишне канализације, чиме би се обезбедио планирани сепарациони систем канализације и омогућио исправан рад главног

- канализационог колектора;
- изградња недостајуће секундарне мреже фекалне канализације и повезивање са системом постојећих и планираних главних, одводних колектора и усмеравање ка планираном централном постројењу за пречишћавање отпадних вода.

Кишна канализација

У планском подручју, није успостављен целовит систем за одвођење кишних вода. Кишне воде се евакуишу улицама до бочних колектора, односно потока.

Планско подручје гравитира према реци Ђетињи, непосредно или преко њених притока. Одвођење атмосферских вода из централног дела планског подручја је предвиђено преко затвореног канализационог система у реку Ђетињу или притоке. Из залеђа централне зоне, у коме се налази део насеља на стрмијем терену, евакуацију атмосферске воде би требало вршити риголама уз градске улице или површински улицама, све до увођења у сабирне колекторе на простору са мањим падовима терена или до места директног упуштања у природне одводнике – потоке. Овакав приступ је усвојен, из разлога што затворена канализациона мрежа нема ефекта на стрмом терену, где је, због великих падова цевовода, коефицијент искоришћавања врло мали, па је економски неоправдано градити затворене системе за прикупљање и одвођење атмосферских вода са простора где су изражени већи падови саобраћајница.

На подручју Турице, канализација, у постојећем систему, функционише по општем систему, односно истим каналом се одводе фекалне и кишне воде. Искључиво за потребе одвођења кишних вода, изграђени су колектори у улицама Станоја Главаша и Милоша Јанковића, а у исту сврху се користи и цевовод који служи за одвођење ексцесних вода са ППВ “Церовића брдо”. Колектором Ø300mm, трасираним дуж улице Станоја Главаша ка потоку Вољујац, се одводе атмосферске воде из ове и улице Радничког батаљона. У исти поток се испуштају и атмосферске воде, које прихватају сливници постављени у улици Милоша Јанковића, а одатле се до потока спроводе колектором.

Цевовод за одвођење ексцесних вода из ППВ “Церовића брдо” изведен је од бетонских цеви Ø500mm до улице Иве Андрића, одатле до платоа црпне станице за сирову воду наставља цевима Ø600mm, а даље до испуста у поток Вољујац цевима Ø800mm. Овај цевовод је недовољног капацитета да прихвати атмосферске воде и из улица које њему гравитирају, па је неопходна реконструкција, у циљу израде адекватног решења.

2.4.3. Регулација водотокова

Корито Вољујачког потока није регулисано, због чега је подручје Турице често плављено, а у реку Ђетињу и на Градску плажу доспевају велике количине наноса. Предвиђено је да се изведу консолидационе преграде висине $H_k=3,0$ m, три комада у изворишном делу потока Вољујац, а у планском подручју предвиђено је извођење радова на регулацији потока Вољујац и Дубоког потока. Изведене регулације морају бити редовно чишћене од наноса.

2.4.4. Електроенергетика

За потребе израде плана, издати су подаци и услови од Електродистрибуције Ужице, број 6318 од 06.07.2011.године.

Оцена постојећег стања

Примарни објекти за напајање подручја електричном енергијом су трафостанице 35/10

kV:

- ТС “Теразије”, снаге 2x4 MVA;
- ТС “Златиборка” (изван планског подручја), снаге 2x4 MVA.

Напајање трафостанице ТС “Теразије” се врши далеководом 35 kV из трафостанице ТС 110/35 kV “Ужице 1”, снаге 2x31,5 MVA, који је изграђен кроз планско подручје до трафостанице ТС 35/10 kV “Бела Земља”.

Трафостаница ТС 35/10 kV “Теразије” је повезана далеководом 35 kV са трафостаницом ТС 35/10 kV “Златиборка”.

У планском подручју нема електроенергетских објеката виших напонских нивоа 110kV, 220kV и 400kV.

За потребе широке потрошње и индустријских потрошача, постоји већи број трафостаница ТС 10/0,4 kV, различитих типова и снага.

За напајање потрошача у категорији домаћинства изграђена је нисконапонска мрежа, мешовита кабловска и надземна мрежа, која не задовољава потребе потрошача, па је неопходна сукцесивна реконструкција исте, у циљу побољшања квалитета напајања и сугурности снабдевања потрошача.

Планирано стање

Потребе потрошача електричне енергије за наредни период могу се задовољити уз квалитетно одржавање постојећих објеката (трафостанице и далеководи) и правовременом изградњом нових и реконструкцијом постојећих електроенергетских објеката.

Треба водити рачуна о чињеници, да ће се у наредном периоду, спровођењем мера енергетске ефикасности смањити потреба за електричном енергијом у категорији широка потрошња. Већим коришћењем енергије, произведене из обновљивих извора, надокнадиће се део недостајуће електричне енергије.

Напајање подручја електричном енергијом, у наредном периоду, вршиће се из трафостанице ТС 35/10 kV “Теразије” и “Златиборка”.

Потребно је извршити реконструкцију ТС “Теразије” у циљу повећања снаге са постојећих 2x4 MVA на 2x8 MVA.

Постојећи далековод 35 kV “Теразије – Бела земља” се мора реконструисати и делимично изместити у зону безбедног коридора на проласку кроз планско подручје.

Поред наведеног, далековод треба реконструисати на двоструки са Alč водовима 2x(3x95)mm².

Потребно је изградити нову трафостаницу ТС 35/10 kV “Турица”, снаге 2x4 MVA а прикључак исте извршити са постојећег 35 kV далековода “Теразије – Бела Земља”, пресецањем истог и увођењем у трафостаницу по систему “улаз – излаз”. Оријентациона дужина вода за напајање ТС “Турица” је око 350 m. Локација нове трафостанице ТС “Турица” је у близини планираног спортско-рекреативног центра.

На напонском нивоу 10 kV, у зони планираног спортско-рекреативног центра, треба извршити измештање надземне 10 kV мреже према плановима усвојеним у ранијем периоду.

Такође, треба изградити нове трафостанице ТС 10/0,4 kV:

1. ТС “Спортски центар”	5. ТС “Шерићи – I фаза”
2. ТС “Јешићи” (замена постојеће)	6. ТС “Цековина – I фаза”
3. ТС “Ђачка”	7. ТС “Бабњевац – III фаза”
4. ТС “Церовића брдо 2” (замена постојеће)	

Прикључне водове 10 kV за нове трафостанице треба градити као кабловске типа ХНЕ 49А 3x150mm² или НРО 13А 3x150mm².

Поред наведених трафостаница, могуће је на основу указане потребе градити и друге трафостанице и електроенергетске објекте напонског нивоа 10 kV, сагласно плановима и условима надлежне електродистрибуције.

У планском периоду, може се очекивати интензивније коришћење обновљивих извора енергије, пре свега соларне, као и сагледавање могућности коришћења малих хидроелектрана (МХЕ) снаге до 100kW на расположивим водотоцима подручја. Катастром МХЕ у планском подручју обухваћене су локације “Турица” (катастарски лист број 478-постојећа, изграђена 1928.године) и локација “Буар” (катастарски лист број 485, на потоку Вољујац).

ГУП-ом града Ужица утврђене су локације ХЕ и МХЕ (укључујући и локацију “Водовод 1” на доводу сирове воде).

Директно на основу овог плана, издавањем локацијске дозволе, се може одобрити изградња МХЕ обухваћених катастром МХЕ и ГУП-ом града Ужица, уз прибављање свих потребних услова и сагласности, изван зона стогодишње велике воде и изван захвата поплавних таласа, уз уважавање раније стечених права у погледу коришћења вода. Неопходно је обезбедити приступни пут који се повезује на јавну саобраћајницу, по правилу, минималне ширине 3,50m, а комплекс са машинском зградом и инсталацијама максимално визуелно уклопити у окружење. Због протока времена од израде катастра МХЕ и могуће промене хидрологије, могућа је изградња МХЕ и на другим расположивим локацијама, уз прибављање сагласности ресорног министарства и уз израду урбанистичког пројекта.

Нисконапонска мрежа ће се градити као мешовита (надземна и кабловска). Надземна мрежа се гради на бетонским стубовима са проводником Al³ 4x50mm² или са кабловским снопом хх00/0 А 3x50+54,6mm² и са додатним водовима 2x16mm² за потребе напајања уличне расвете.

Кабловска мрежа 0,4 kV се изводи кабловима хр00-ASJ или рр00-ASJ одговарајућег пресека.

Кућни прикључак са надземне нисконапонске мреже се реализује кабловским снопом х00-А 4x16mm² или каблом рр00 4x10mm².

Улична расвета у улицама са надземном нисконапонском мрежом се остварује уградњом савремених светлосних извора (натријумове или металхалогене светилке) на стубовима мреже и са напајањем из најближе трафостанице ТС 10/0,4 kV, преко додатних водова 2x16mm².

У саобраћајницама где не постоји надземна нисконапонска мрежа, улична расвета се гради као независна на челичним канделабрима са натријумовим или металхалогеним

светилъкама, напајана кабловском мрежом из трафостанице ТС 10/0,4 kV, која напаја енергетску мрежу за потрошаче електричне енергије.

2.4.5. Телекомуникације

За потребе израде плана, издати су подаци и услови број 171-197474/2 MJ од 26.07.2011.године.

Постојеће стање

Фиксна телекомуникациона мрежа - У границама захвата плана, у функцији су капацитети фиксне и мобилне приступне телекомуникационе мреже и то:

- комутациона мрежа: Теразије EWSD/RDLU инсталисаног капацитета 4392 прикључака,
- транспортна мрежа: дигитални систем преноса са припадајућом опремом и спојним оптичким кабловима,
- приступна мрежа: капацитета 7600 параца (9 кабловских праваца), завршених на главном разделнику (подземна и ваздушна).

Јавна АТЦ Теразије се налази на граници са планском целином Ужице у згради ПТТ-а (ул. Херцеговачка бр.68). Централа је дигиталног типа.

У телефонском саобраћају у границама плана на дан 30.06.2011. године налази се 4078 прикључака и то :

- 4017 директних прикључака,
- 61 ISDN прикључак – базни приступ,
- 1239 ADSL прикључака.

Основни параметри који карактеришу јавну фиксну телекомуникациону мрежу на подручју плана су:

- број претплатника тел.мреже:4078
- број инсталисаних прикључака: 4392
- проценат укључених /инсталисаних прикључака: 92%
- пенетрација ADSL прикључака: 30%
- број слободних прикључака: 280
- резерва у приступној мрежи:1860 пари
- степен дигитализације у приступној мрежи: 100%.

Телефонска централа Теразије EWSD/RDLU повезана је са надређеном централом TN Ужице EWSD дигиталним системом преноса преко оптичког кабла. Даље, преко надређених централа повезана је у међумесни, а такође у међународни телефонски саобраћај (МЦ Београд). Кроз централни део насеља пролази међународни и магистрални оптички кабл “Београд-Подгорица”, оптичка “метро мрежа Ужице” и магистрални оптички кабл “Ужице-Бајина Башта”, као на ситуацији у прилогу (графички прилог бр.7).

Степен дигитализације у транспортној мрежи остварен је са 100%.

Приступна телефонска мрежа у границама плана обухвата градско подручје: Теразије, Турицу, део Коштице, на северу село Буар и на западу Сињевац.

Приступна мрежа је комбинованог облика (крута-еластична) капацитета 7600 пари

завршеним на главном разделнику. Главни разделник је типа “Crone”- самостојећи и задовољава потребе за дугорочни плански период. Конструктивне елементе приступне мреже поред главног разделника чине: кабловска ТК канализација у дужини од 2,2 km, кабловска ТК окна (53), кабловских подручја (9) са главним и дистрибутивним кабловима и припадајућим изводима (295) и разводна (секударна) мрежа.

Примарна мрежа је изграђена кабловима типа Тк00, Тк00В, Тк10 са ваздушно-папирном изолацијом жила и кабловима Тк59 са изолацијом жила од ПЕ. Разводна (секударна) мрежа изграђена је кабловима Тк33 капацитета 1-5x4 (ваздушни развод) и кабловима Тк59 (подземни развод) у мањем обиму. Примарна мрежа је завршена на терену у стојећим кабловским разделницима, унутрашњим изводима и спољним изводима на стубу, које у планском периоду треба заменити ТТ стубићима и реконструисати разводну ТТ мрежу израдом подземне еластичне мреже, кабловима типа ТК DSL59, слободно положеним у земљаном рову, до сваког корисника појединачно. Пречник проводника приступне мреже је 0,4-0,6mm.

Покривеност подручја плана телефонским капацитетима је релативно добра и равномерна са изузетком периферних зона. Резерва у приступној мрежи је капацитета 1860x2.

У циљу проширења приступне мреже, предвиђена је децентрализација мреже изградњом Мултисервисног приступног чвора MSAN “Вољујац”, (MSAN-MultiService Access Node) на ободу плана (северо-запад). Изградњом MSAN “Вољујац” скратиће се преплатничка петља на око 1500 метара и омогућити квалитетнији приступ широкопојасним услугама. Проширење мреже се планира сукцесивно на бази реалних и процењених захтева за новим прикључцима.

Мобилна телекомуникациона мрежа - У границама плана постоји објекат мобилне мреже МТС уз зграду ПТТ-а (ул. Херцеговачка бр.68), који задовољава тренутне потребе. У планском периоду због повећања протока и боље покривености подручја, планира се изградња нове базне станице.

Ограничења - Слободни капацитети телефонске централе задовољавају потребе резиденцијалних и бизнис корисника за основним телекомуникационим услугама (универзални сервис). Проширење примарне мреже се планира кроз децентрализацију изградњом нових MSAN-ова.

Део примарне мреже је изграђен кабловима са ваздушно-папирном изолацијом и претплатничком петљом изнад норми (>1,5km) што онемогућава сервисе са протоцима већих брзина.

Планирано стање

Циљеви развоја - На подручју плана поред основних телекомуникационих услуга (аналогни телефонски прикључак са постојећим сервисима), планира се примена нових дигиталних система преноса на бази xDSL технологије по постојећој приступној мрежи и новопроектваној (оптички и xDSL каблови) са увођењем нових сервиса/услуга. У почетној фази, за велике бизнис кориснике, планира се дигитализација на целој дужини.

Дигитална приступна мрежа треба да омогући пренос говорних сигнала, дигиталних сигнала података, широкопојасних сервиса, triple play сервиса и да након увођења локалних централа класе 5 (NGN мрежа) обезбеди нове сервисе (VoIP и сл.). У циљу проширења приступне мреже, планирана је децентрализација мреже изградњом Мултисервисног приступног чвора (MSAN-MultiService Access Node) MSAN “Вољујац” и на ободу плана “Буар” и WLL или CDMA (фиксни-бежични приступ) у мањој мери.

Планираном децентрализацијом мреже и скраћењем претплатничке петље испод 2 km омогућиће се увођење нових услуга. Проширење мреже планира се sukcesивно на бази реалних и процењених захтева за новим прикључцима и услугама.

Фиксна телекомуникациона мрежа:

- Планирати замену постојеће телефонске централе типа EWSD/RDLU новим IPMSAN потребног капацитета за замену свих постојећих телефонских претплатника и инсталацију нових потенцијалних корисника.
- Планирати изградњу Мултисервисног приступног чвора (MSAN-MultiService Access Node) формирањем концентрације реда 500-2000 POTS прикључака у зони где се планира изградња велике густине насељености. MSAN изградити у циљу децентрализације постојеће телефонске мреже и скраћења претплатничке петље (800-1500 метара). Повезивање MSAN са телекомуникационом мрежом ће се вршити оптичким кабловима.
- Планирати изградњу припадајуће приступне мреже (подземна) MSAN са дужином претплатничке петље од 800-1500 метара.
- У деловима плана (северни део – Буар), где је мала густина насељености планира се примена CDMA технологије.
- За ниво транспортне мреже планирати изградњу оптичких система преноса за веће бизнис кориснике и будући MSAN.
- Кроз доградњу и реконструкцију разводне телекомуникационе мреже, исту изградити подземно, до сваког објекта, појединачно кабловима ТК 59 DLS слободно положеним у земљу.

Мобилна телекомуникациона мрежа - Постављање објекта мобилне телефоније је могуће у зонама становања, индустријским зонама, зонама терцијарних и кварталних делатности, односно свуда где се процени реална потреба за овим објектима, а у складу са Законом о телекомуникацијама, Законом о планирању и изградњи и другим подзаконским актима везаним за ову област.

У циљу бољег покривања и већег протока сигнала у UMTS мрежи, планирати изградњу још једне БС МТС у границама плана (кота 562mnm – 43° 51' 16,17" ; 19° 49' 37,43" И).

2.4.6. Гасификација

За потребе израде плана, издати су подаци и услови, број 391-06/2011 од 07.06.2011.године, од А.Д. “Ужице - гас”

Правци развоја

У наредном периоду, потребно је посебну пажњу посветити развоју енергетике, кроз едукацију становништва на принципима енергетске ефикасности, у циљу рационалнијег трошења енергије, путем побољшања топлотних карактеристика постојећих објекта и изградњом нових са адекватном изолацијом, применом пасивне соларне архитектуре, смањењем расхладних стаклених површина, контролом и регулацијом инсталација, квалитетнијом израдом и обрадом спољних прозора и врата. Највећи део уштеде може да се постигне на изграђеним објектима, израдом изолације на постојећим објектима и заменом столарије. Већа пажња и значај мора да се посвети производњи енергије из обновљивих извора енергије (ветра, сунца, био масе и слично), као и да се интензивира изградња мреже гасификације.

Постојеће и планирано стање

Град Ужице се снабдева природним гасом из магистралног гасовода РГ 08-10, који напаја главну гасномернорегулациону станицу (ГМРС) на Сарића Осоју. Од ГМРС-е, изграђена

је градска гасоводна мрежа.

У планском подручју, пројектована је и изграђена дистрибутивна гасоводна мрежа (ДГМ). Планом је предвиђен даљи развој и проширење ДГМ-е од полиетиленских цеви радног притиска до 4 бара.

Природни гас се допрема у дистрибутивну гасоводну мрежу (ДГМ) из мерно регулационих станица. Технички нормативи за пројектовање и полагање ДГМ-е од РЕ цеви за радни притисак до 4 бара, дефинисани су одговарајућим прописима и СРПС-стандардима. Дистрибутивну гасоводну мрежу димензионисати на основу максималне часовне потрошње гаса, уз одговарајући фактор истовремености, дозвољеног пада притиска и препоручљивих брзина у деоницама.

ДГМ служи за снабдевање гасом индивидуалних потрошача, као и малих производних погона, где се природни гас употребљава за грејање, припрему топле воде, кување или се као технолошка сировина користи у процесу производње. На ДГМ-у је предвиђено и прикључење котларница мање снаге, предвиђених за загревање појединих слободних објеката. Основни разлози са спровођење гасификације су еколошки и економски. Еколошки разлози произилазе из чињенице да крајњи продукт сагоревања природног гаса водена пара и мало CO₂ који не загађују животну средину.

2.5. Уређење зелених површина

Парк-шуме се уређују у функцији рекреативног коришћења, при чему се задржава изворна структура шуме. Реконструкција шуме у парк-шуму подразумева решавање саобраћајних услова, реконструкцију вегетације, увођење рекреативних садржаја и пратећих објеката за опслуживање рекреативаца. Услове за уређивање и опремање прилагодити очувању, унапређењу и афирмацији њихове еколошке вредности.

Извођењу радова се може приступити по изради и прихватању главног пројекта парка-шуме, урађеног у складу са планском документацијом са детаљном разрадом и на основу потребних валоризација. Приликом израде документације, прибавити одобрење и услове чисте сече и просецања шума – дознака од стране стручне службе надлежног предузећа.

На територији парк-шуме потребно је обезбедити две основне функционалне зоне:

- излетнички део (зона пасивног одмора) - заузима главни део територије парк-шуме, удаљен минимално 250m од саобраћајнице, капацитета 1-3 посет./ha, са максималним учешћем застртих површина од 2,5%; у овим зонама довољно је планирати само основну опрему (шетне и планинарске стазе, рекреационе ливаде);
- зона са уређеним просторима за физичку рекреацију (зона активног одмора) - шетне, бицикличке, трим стазе, ски стазе, мини голф, спортска и дечја игралишта, као и пратеће садржаје (објектима за опслуживање посетилаца-ресторани и сл.). Капацитет зоне је 5-9 посет./ha, са максималним учешћем застртих површина од 5%, од површине зоне.
- мали део шуме (још боље непошумљени обод) може бити парковски уређен или бити интензивније рекреативно коришћен (100пос./ha, максимално учешће застртих површина до 60%).

Шума – парк, као категорија зелених површина, у потпуности задржава структуру шуме. Предвиђа се превођење деградираних шума и шикара у више узгојне облике. Крчење шума је дозвољено ради промене врста дрвећа или узгојних облика.

Како је предвиђено да се рекреација у шумском простору одвија у оквиру обиласка културно-историјских споменика, обиласка предела посебних природних лепота, видиковаца, шетњи у шумском комплексу, посматрања флоре и фауне и сл. неопходно је извршити основно уређивање за потребе рекреације:

- обележавање праваца кретања (уређивање и одржавање основних пешачких праваца, уколико је могуће планинарских стаза) кроз поједине шумске комплексе оријентишући се на постојеће шумске путеве и стазе;
- уређивање видиковаца на посебно атрактивним местима и то на начин који одговара природном амбијенту шуме;
- обележавање опасних делова шуме где није безбедно кретање.

Заштитно зеленило је планирано у зонама раздвајања функција, као и у зонама крупне инфраструктуре. Слободне, заштићене неизграђене површине, у оквиру и изван граница грађевинског подручја представљају површине резервисане са будући развој и део су система отворених површина, на којима није дозвољена изградња у планском периоду. Заштитно зеленило је предвиђено дуж Волујачког потока.

Код реконструкције и подизања новог **линеарног зеленила**, придржавати се следећих услова:

- постојеће дрвореде у улицама обнављати врстом дрвећа која доминира, уз редовно одржавање (санитарна сеча, нега стабала са корекцијом крошње);
- код нових дрвореда, избор врста прилагодити висини и намени објеката у улици, са најмањим растојањем између садница од 5m а садњу усагласити са синхрон планом инсталација у улици.

За део клисуре реке Ђетиње, у граници обухвата плана, примењује се посебан режим коришћења земљишта, у складу са степеном заштите који је потребно обезбедити у овом простору. Поступак стављања овог подручја под заштиту је у току. Предлог акта о проглашењу заштићеног подручја заснива се на научној и/или стручној основи-студији Предео изузетних одлика "Клисура Ђетиња", која је израђена од стране Завода за заштиту природе Србије, којом су утврђене вредности подручја и начин управљања подручјем. По проглашењу заштићеног подручја, заштита, управљање, коришћење и унапређење овог подручја вршиће се на основу Акта о проглашењу заштићеног подручја и плана управљања заштићеним подручјем.

2.6. Урбанистичке опште и посебне мере заштите

2.6.1. Заштита животне средине

Опште мере заштите животне средине:

- обавезно је одлучивање о потреби процене утицаја за пројекте потенцијалне изворе свих облика и врста загађивања, угрожавања и деградације простора и животне средине, у складу са важећом регулативом;
- дозвољено је планирање и реализација пројеката (делатности, технологија) чија реализација и редовни рад неће утицати на квалитет животне средине и здравље становништва, за које се поступком процене утицаја могу планирати и реализовати мере превенције, спречавања и отклањања потенцијално негативних утицаја и ефеката у простору и животној средини, мере заштите и мониторинга животне средине у свим фазама реализације, редовног рада и за случај акцидента;
- при планирању и реализацији пројеката (објеката), обавезно је претходно инфраструктурно и комунално опремање и уређење локације;

- обавезан је третман свих отпадних вода: технолошких, комуналних и зауљених атмосферских до захтеваног нивоа пре упуштања у реципијент;
- обавезно је управљање комуналним отпадом;
- обавезна је заштита форланда реке Ђетиње од свих облика угрожавања, загађивања и деградације;
- обавезне су мере техничке и биолошке заштите од буке према зонама становања

Заштита ваздуха

Заштита и очување квалитета ваздуха на подручју плана, обухвата мере превенције и контроле емисије загађујућих материја из свих извора загађења (покретних и стационарних), како би се спречио и умањило њихов утицај на квалитет ваздуха и минимизирали потенцијално негативни ефекти на животну средину и здравље становништва.

Опште мере за спречавање и смањење загађивања ваздуха су:

- умањити негативне утицаје на квалитет ваздуха који настају услед активности у планском подручју;
- спроводити неопходне техничке мере заштите на свим постојећим и планираним објектима у циљу смањења емисије загађујућих материја у ваздух;
- саобраћајнице пројектовати тако да се постигне боља саобраћајна проточност и у складу са меродавним саобраћајним оптерећењем;
- дефинисати и утврдити трасе транспорта опасних и штетних материја;
- формирати зону дрворедног зеленила (једностраног/обостраног, једноредног /дворедног/ вишередног, једносратног/вишесратног), дуж саобраћајница, у складу са просторним могућностима и уз проверу синхрон плана инсталација;
- извршити пејзажно и партерно уређење свих паркинг површина;
- вршити мониторинг квалитета ваздуха, према утврђеном Програму, на мерним местима за праћење квалитета ваздуха;
- обавезан поступак процене утицаја при реализацији пројеката, постројења, објеката, технологија и радова који могу утицати на квалитет и капацитет животне средине;
- у индустрији применити еколошки повољније технологије и системе за пречишћавање ваздуха, у циљу задовољења граничних вредности емисије;
- у домаћинствима смањити потрошњу угља, а по довођењу гасовода, прећи на коришћење гаса.

Заштита вода

Заштита и унапређење квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активности којима се њихов квалитет штити и унапређује, а преко мера забране, превенције, обавезујућих мера заштите, контроле и мониторинга.

Опште мере заштите површинских и подземних вода су:

- спречити негативне утицаје на квалитет воде у реци Ђетињи и притокама;
- извориште у Турици (заједно са коритом и приобаљем Волујачког потока, као и део реке Ђетиње, од бране на плажи узводно до “Велике бране”, који служе за прихрањивање тела подземне воде), које има функцију резервног снабдевања града пијаћом водом, мора бити заштићено на прописан начин, са утврђивањем зона заштите, у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (“Службени гласник РС”, број 92/2008);
- обавезно комунално и инфраструктурно опремање подручја;

- формирати систем каналисања отпадних вода и њихово пречишћавање пре испуштања у реципијент;
- обавезан је претходни третман потенцијално зауљених атмосферских вода са манипулативних и осталих површина преко сепаратора-таложника уља и масти до законом захтеваног нивоа пре упуштања у реципијент;
- обезбедити да квалитет отпадних вода које се испуштају у водотоке на планском подручју не наруше прописани квалитет воде у реци Ђетињи;
- организовати мониторинг отпадних вода;
- коришћење подземних вода, као природног ресурса, може се остварити према: условима заштите природе по којима се врше геолошка истраживања, одобрењу за детаљна хидрогеолошка истраживања, елаборату о утврђеним резервама и квалитету подземних вода и овери билансних резерви подземних вода.

Заштита земљишта

Опште мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта (систем заштите земљишног простора) и његово одрживо коришћење:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите, приликом коришћења земљишта за све делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- обавезно је управљање отпадом у складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима;
- није дозвољено депоновање и одлагање отпада и отпадног материјала ван утврђених правила и прописаних услова;
- обавезно је управљање отпадним водама.

Заштита од буке

Заштита од буке обухвата спровођење техничких и биолошких мера заштите како би се умањили негативни утицаји које повишен ниво буке може имати по биљни и животињски свет и становништво у окружењу.

Мере заштите од буке и вибрација су:

- обавезна је реализација појаса заштитног зеленила у оним деловима планског подручја који могу представљати потенцијалне изворе буке; заштитни појас се реализује у оквиру комплекса;
- за објекте чија је изградња дозвољена, а налазе се у зони утицаја саобраћајнице и железничке пруге, обавезно је спровести мере акустичке заштите (противзвучна заштита, грађевинска столарија највишег квалитета и слично).
- избор зеленила мора бити прилагођен зонским и локацијским условима, у складу са пејзажним и еколошко-биолошким захтевима;
- обавезно је озелењавање паркинг простора;
- успостављање посебног саобраћајног режима у зонама са могућим или очекивано повећаним интензитетима буке;
- обавезна је Процена утицаја на животну средину за пројекте-објекте и делатности, потенцијалне изворе буке и вибрација.

Критеријуми за акустичко зонирање простора

Табела број 3.

Зона	Опис акустичке зоне	Допуштени нивои буке Leq(dBA)	
		Дан	Ноћ
I	Подручје за одмор и рекреацију, болнице, велики паркови	50	40
II	Туристичка подручја, мала и сеоска насеља, кампови и школске зоне	50	45
III	Чисто стамбена подручја	55	45
IV	Пословно-стамбна подручја, дечја игралишта	60	50
V	Градски центар, зоне дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
VI	Индустријска зона	70	70

Управљање отпадом

Концепт управљања отпадом на подручју плана мора бити заснован на укључивању у систем управљања отпадом на територији града Ужица, као и на примени свих неопходних организационих и техничких мера којима би се минимализовали потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине.

Опште мере управљања отпадом су:

- вршити сакупљање, разврставање и безбедно одлагање отпада који настаје на локацији;
- уклањање отпада врши се према врсти и категорији отпада, према извршеној категоризацији и карактеризацији, сагласно важећој законској регулативи;
- за постројења за која се издаје интегрисана дозвола припрема се и доноси План управљања отпадом;
- за постројења чија је делатност управљање отпадом и за која се издаје интегрисана дозвола или дозвола за управљање отпадом, доноси се Радни план постројења за управљање отпадом;
- произвођач или увозник чији производ после употребе постаје опасан отпад у обавези је да тај отпад преузме после употребе без накнаде трошкова и са њима поступи у складу са законом.

За обављање делатности управљања отпадом прибављају се дозволе и то: дозвола за сакупљање отпада, за транспорт отпада, за складиштење и третман отпада и за одлагање отпада. За обављање више делатности једног оператера може се издати једна интегрална дозвола. Дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада издају се на период од 10 година.

Обавезујуће смернице из ГУП-а града Ужица

За поједине намене земљишта, односно зоне, прописују се посебни режими коришћења:

- у зонама претежно стамбене намене није довољена изградња привредних објеката који подлежу обавези израде "Процене утицаја на животну средину";
- приликом формирања нових привредних објекта и зона утврђују се услови заштите животне средине и правила изградње за одређене еколошке категорије предузећа, која се заснивају на минималним заштитним растојањима између потенцијалних извора опасности у кругу објекта и стамбених насеља, на основу процена утицаја на животну средину, процена опасности од хемијских удеса и стратешке процене утицаја;

- за зоне саобраћајне намене утврђују се режими коришћења земљишта и правила изградње објеката уз саобраћајнице, узимајући у обзир могуће утицаје саобраћајница на здравље људи и животну средину. Према Закону о јавним путевима, дефинишу се две врсте посебних појасева уз пут: појас заштите ширине од 10 до 40 метара и појас контролисане изградње, у коме се ограничава врста и обим изградње објеката.
- за објекте чија је изградња дозвољена, а налазе се у зони утицаја саобраћајнице, обавезно је спровести мере заштите на објекту (против звучна заштита, грађевинска столарија највишег квалитета, итд.);
- утврђује се заштитно одстојање између магистралних железничких пруга и становања од 25 m, уз обавезно спровођење мера акустичке заштите на угроженим објектима;
- за магистрални гасовод утврђују се две зоне ризика: Зона I - појас високог ризика и Зона II - појас умереног ризика.

2.6.2. Заштита природних и културних добара

Природна добра

За потребе израде плана, издато је решење о условима заштите природе (Завод за заштиту природе Србије, број 020-1621/2 од 18.07.2011.године).

У југозападном делу планског подручја, налази се део природног добра-клисура реке Ђетиње, за које је покренут поступак заштите на основу Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10 и 91/10), која представља и део Еколошке мреже Србије, која је проглашена Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10). у предметном подручју, неопходно је избећи све радове и делатности (изградња саобраћајница, индустријских, енергетских и инфраструктурних објеката), који би могли да угрозе природно добро-клисуру реке Ђетиње, као и ретке угрожене дивље биљне и животињске врсте и њихова станишта.

Обавеза је инвеститора извођења радова, да уколико у току извођења радова наиђе на природно добро које је геолошко – палеонтолошког или минералошко – петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својство споменика природе, о томе обавести Завод за заштиту природе Србије и да предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

Културна добра

За потребе израде плана, урађен је Елаборат заштите културног наслеђа (Завод за заштиту споменика културе, Краљево, број 771/1 од 29.07.2011.године).

Добра која уживају претходну заштиту у планском подручју су:

- локалитет Ђунисијевина;
- локалитет Римски / турски бунар;
- локалитет Градина;
- Крајпуташи на Спасовњачи.

Мере заштите за археолошке локалитете су:

- забрањује се неовлашћено копање, одношење камена и земље са налазишта;
- извођење грађевинских радова и промене облика терена дозвољавају се само након обезбеђених археолошких истраживања, уз адекватну презентацију налаза;
- забрањује се просипање и одлагање отпадних и штетних материјала, складиштење материјала и стварање депонија;

- забрањује се неовлашћено прикупљање археолошког материјала;
- на парцелама које се граниче са евидентираним археолошким локалитетом, обезбедити стручни надзор (стручно лице археолог), приликом извођења земљаних радова;
- уколико се приликом извођења земљаних радова, наиђе на до сада непознато археолошко налазиште, извођач / инвеститор је дужан да обустави радове и обавести надлежну службу заштите;
- трошкове ископавања, конзервације откривеног материјала сноси инвеститор.

Мере заштите споменика и спомен обележја:

- трајно чување и одржавање културних добара споменичког и меморијалног карактера;
- споменици, спомен бисте и спомен обележја мора да се адекватно одржавају обновом оштећених натписа, чишћењем споменичких подлога и површина, као и одржавањем зелених површина око споменика;
- обнову оштећених и избледелих натписа на спомен плочама на објектима, могу изводити стручна лица квалитетним материјалима и квалификованом радном снагом.

2.6.3. Мере заштите од елементарних непогода

Заштита од земљотреса - Подручје Ужица припада зони 6-7°MCS скале. Жаришта која одређују ниво сеизмичке угрожености подручја на простору су Бајина Башта и Ужице. Заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката (Правилник о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима, „Службени лист СФРЈ“, број 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90) и кроз трасирање главних коридора комуналне инфраструктуре дуж саобраћајница и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката. Ради заштите од земљотреса, планирани објекти мора да буду реализовани и категорисани према прописима и техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима.

Заштита од пожара - Заштита од пожара се обезбеђује изградњом планираног система водоснабдевања и хидрантске, противпожарне мреже, као и профилима саобраћајница, који омогућавају несметано кретање противпожарних возила. Применом ових мера остварени су основни, урбанистички услови за основну заштиту од пожара.

У циљу испуњења грађевинско – техничких, технолошких и других услова, планирани објекти треба да се реализују према Закону о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/2009) и осталим законским прописима из предметне области.

Заштита од поплава – У циљу заштите од поплава, потребно је извести консолидационе преграде висине $H_k=3,0$ m, три комада у изворишном делу потока Вољујац и извршити регулацију Дубоког и Вољујачког потока. За реконструкцију протицајног профила и уређења водотока, дати решења којима ће се сагледати техничко-технолошка целина ширег потеза и за коначну фазу.

2.6.4. Мере заштите од ратних разарања

Град Ужице, на основу Уредбе о организовању и функционисању цивилне заштите („Службени гласник РС“, број 21/92), сврстан је, у односу на степен угрожености становништва и материјалних добара, у први степен угрожености.

Заштита становништва се планира у двоенаменским склоништима основне заштите (обим

заштите 100kPa-200kPa) и то у најугроженијим реонима (ужи центар града, важни индустријски објекти било да су лоцирани у граду или изван града, саобраћајне раскрснице и друго). У мање угроженим реонима (шири део центра града, шира околина индустријске зоне и других централних објеката), заштита становништва се планира у склоништима допунске заштите (обим заштите 50kPa), а у свим осталим реонима, заштита становништва се планира у заклонима.

У складу са Одлуком о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова значајних за одбрану земље („Службени лист СРЈ“, број 39/95), за израду овог плана прибављено је обавештење од Министарства одбране, Управе за инфраструктуру, Инт.број 2132-4 од 06.07.2011. године, у коме је наведено да нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

2.6.5. Мере енергетске ефикасности изградње и стандарди приступачности

Унапређење енергетске ефикасности обухвата смањење потрошње енергије, уштеду енергије и обезбеђење одрживе изградње, применом техничких мера и стандарда у процесима планирања, пројектовања, изградње и употребе објекта.

Неопходно је спроводити мере на: подстицању примене енергетски ефикаснијих решења и технологија при грађењу објеката, коришћењу обновљивих извора енергије и градити централизоване систем грејања и хлађења.

Енергетска ефикасност изградње објеката обухвата: 1) реализацију соларних система и максимално коришћење сунчеве енергије за загревање објеката; 2) топлотну изолацију зидова, кровова, подних површина, замену/санацију прозора и врата; 3) увођење савремених система грејања и припреме санитарне топле воде.

При планирању и пројектовању јавних саобраћајних површина, пешачких стаза, пешачких прелаза, места за паркирање и друге површине у оквиру улица, скверова и игралишта по којима се крећу лица са посебним потребама, прилаз до објекта, морају се обезбедити услови за несметано кретање лица са посебним потребама у простору, у складу са Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица (“Службени гласник РС”, број 18/97.)

2.7. Инжењерско – геолошки услови

За подручја потенцијалних клизишта, обавезна је претходна израда детаљних инжењерско-геолошких елабората и санација терена, пре издавања локацијске дозволе.

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Правила грађења дата су по зонама и представљају основ за директну примену плана, осим за подручја где је прописана даља планска разрада. За подручја која су одређена за даљу планску разраду, правила су усмеравајућег карактера и могу се кориговати до 20% у односу на прописане величине.

За тумачење појмова употребљених у овом плану, у свему се примењује поглавље 3. - Правила грађења, 3.1. - Појмовник, из ГУП-а града Ужица, а саставни део плана је и поглавље 3.2. - Општа правила.

3.1. Правила грађења на грађевинском земљишту јавних намена

3.1.1. Правила за образовање грађевинских парцела јавних намена

У складу са прописима о експропријацији земљишта, у планском подручју, потребно је формирати парцеле намењене за јавне намене, приказане на графичком прилогу број 3.

- “Планирана функционална организација простора у обухвату плана, са претежном планираном наменом у грађевинском подручју” и графичком прилогу број 6. - „Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене, нивелациони план и урбанистичка регулација са грађевинским линијама“.

Планом је одређена и дефинисана регулациона линија, као линија која раздваја површину јавне намене од површина осталих намена и као линија која раздваја површине јавних намена међусобно. Аналитичко-геодетски подаци су оријентациони, јер је, за потребе израде плана, коришћена скенирана и геореференцирана катастарска подлога (1:2.500). Код спровођења плана, дозвољена су одступања од датих аналитичко-геодетских података, а ради усклађивања са оригиналним подацима премера за катастарско стање.

Код спровођења плана, као прва фаза реализације планираног регулационог појаса, дозвољено је реализовати и издвојити само земљиште потребно за смештај коловоза.

3.1.2. Правила грађења за јавне објекте и службе

За реконструкцију постојећих објеката дозвољено је издавање локацијске дозволе на основу овог плана а за изградњу нових објеката обавезна је израда урбанистичког пројекта за потребе урбанистичко-архитектонског обликовања површина јавне намене и урбанистичко-архитектонске разраде локације.

За потребан капацитет објеката јавних служби потребно је поштовати следеће критеријуме и нормативе:

Предшколска установа (дечји вртић)

Капацитет	Макс. 270 деце
БРГП	6-8 m ² /детету
Комплекс	25-30 m ² /детету
Спратност	2 надземне етаже
Паркинг место	1ПМ /100 m ² БРГП

Дозвољава се претварање стамбених, или нестамбених простора у просторе за дневни боровак деце, у приземљима и са приземљима повезаним просторима, који чине јединствену целину, под условом да: постоји или је могуће формирати посебан улаз, постоји могућност за задржавање возила без ометања саобраћаја чији је број у складу са бројем деце, постоји начин за решавање утицаја додатне буке на суседне намене. Препоручују се могућност формирања јединица за дневни боровак деце са мањим бројем деце, у индивидуалним објектима на парцели са мањим бројем станова и могућношћу боравка деце на отвореном. У новим, односно адаптираним просторима намењеним дечјим установама, препоручују се мањи капацитети, максимално до 25 деце по објекту.

Основне школе

Капацитет	25-30 одељења, макс. 850 ученика
БРГП	6-7 m ² /ученику
Комплекс	15-20 m ² / ученику

Спратност	3 надземне етаже
Паркинг место	За 10% запослених

Примарна здравствена заштита:

БРГП	0.05-0.2 м ² /ст
Спратност	3 (макс. 4) надземне етаже
Паркинг место	За 20-25% запослених

Општа правила грађења за објекте јавне намене

- спратност и тип објекта зависи од његове појединачне намене, а мора бити прилагођен условима локације и функције;
- комплекс мора бити уређен тако да буде у складу са функцијом објекта и окружењем;
- индекси заузетости и индекси изграђености произилазе из прописаних норматива за за површине објеката и површине комплекса сваке намене;
- поједине функције из ових делатности, смештене у објектима градитељског наслеђа или амбијенталних целина, морају задовољити услове надлежних институција;
- у оквиру зона становања, могу се градити (у приватном власништву) објекти: образовања, дечје и социјалне заштите, здравства, културе, информисања, верски објекти, под условом да задовољавају прописе и критеријуме за одговарајућу врсту делатности и услове непосредног окружења.

3.1.3. Правила грађења за саобраћајну инфраструктуру

Путна и улична мрежа

Категоризација планиране уличне мреже је основ за израду режима саобраћаја у граду и дефинисање урбанистичких правила за изградњу саобраћајница и објеката у њиховој непосредној близини, што подразумева утврђивање **правила уређења** којима се за саобраћајнице дефинише појас регулације (растојање између регулационих линија у уличном коридору).

Табела број 4.

Основна улична мрежа	Минимална ширина регулационог појаса (m `)
Градска магистрала	20
Саобраћајница I реда	12
Саобраћајница II реда	10
Сабирна улица	8
Споредна улична мрежа	Минимална ширина регулационог појаса (m `)
Улице споредне уличне мреже	3,50

Овим планом се предвиђа заштитни појас и појас контролисане изградње, на тај начин што се објекти високоградње, по правилу, не могу градити 20m од ивице пута државног пута I реда (градске магистрале) и 10 m од ивице пута државног пута II реда. Изузетно, у оквиру грађевинског подручја, усклађује се са претежном грађевинском линијом формираном на одређеном потезу.

Ширине коловоза новопланираних и постојећих саобраћајница су различите (3,50m, 5,5m, 6,0m, 6,5m, 7,0m и 10,5m). На овим саобраћајницама је битно остварити проходност меродавног возила – за градску магистралу и градске саобраћајнице то је тешко теретно возило са приколицом, док је за сабирне и приступне саобраћајнице - комунално возило.

Ширина коловоза планираних саобраћајница износи од 3,50m до 10,50m са

једностраним попречним нагибом од 2.5%, односно двостраним попречним нагибом на саобраћајница где има вишеод две коловозне траке.

Јавни колски приступи могу да се планирају ради обезбеђивања приступа унутрашњости блока, континуитета саобраћаја, а и из противпожарних разлога.

Све саобраћајне површине саобраћајница решавати са флексибилном коловозном конструкцијом од асфалт бетона. Димензионисање коловозних конструкција извршити на основу ранга саобраћајнице.

Максимални подужни нагиби у зависности од ранга саобраћајнице износе за:

- градска магистрала..... 7.00%
- градска саобраћајница..... 8.00%
- сабирна саобраћајница..... 11.00%
- приступна саобраћајница..... 12.0%, а макс. 15%

Коловозне конструкције димензионисати на основу одговарајућег саобраћајног оптерећења, климатских и геотехничких услова.

Саобраћајне површине одводњавати слободним падом или преко сливника повезаних у систем кишне канализације.

Ефикасно одвијање пешачког саобраћаја планира се изградњом издвојених пешачких површина у виду тротоара уз саобраћајнице. Дуж постојећих и новопланираних саобраћајница предвиђена је изградња тротоара ширине 1,50m, 2,00m и 3,00m, са нагибом од 2% ка коловозу. Тротоари у оквиру овог плана, по правилу, би требало да буду обострани минималне ширине од по 1,50m и денивелисани у односу на коловоз за 12cm. Завршна обрада тротоара пожељно је да буде од бехатон плоча.

Површине стаза за пешаке дуж саобраћајница су од асфалт-бетона или бетонских плоча.

Паркинг места се постављају управно, под углом од 45 степени или подужно у односу на осу саобраћајнице. Планом се превиђа изградња нових паркинг места, као и реконструкција постојећих. Паркинг места управна на осу улице су димензија 2,4x5,0m (мин 4,75m), а за подужно паркирање са димензијама 2,0 x 5,5m. Паркинг просторе радити са обрадом од растер плоча или бехатон плоча, комбиновано са високим зеленилом, пејзажно обликованим.

Саобраћајне површине су оивичене бетонским ивичњацима типа 18/24 cm.

Планом је предвиђена и изградња девет аутобуских стајалишта дуж градских саобраћајница. Ова стајалишта су планирана као издвојени простори у односу на коловоз у дужини од 18m и са радијусима за кретање аутобуса у складу са прописима.

Попречни пад аутобуског стајалишта мора износити минимум 2% и бити оријентисан ка коловозу ради несметаног одводњавања.

У зависности од потреба, дозвољено је градити додатна аутобуска стајалишта у оквиру коловоза, на градским улицама, осим улица чије се трасе поклапају са трасама државних путева I и II реда, под следећим условима:

- наспрамна аутобуска стајалишта пројектују се и граде, тако да се гледајући у смеру вожње прво наилази на стајалиште са леве стране пута, а подужно растојање два наспрамна аутобуска стајалишта (од краја десног до почетка левог)

- мора износити минимално 30 m;
- изузетно, аутобуска стајалишта могу да се пројектују, граде и реконструишу, тако да прво аутобуско стајалиште поставља у смеру вожње са десне стране пута, а међусобни размак крајњих тачака аутобуских стајалишта (од краја десног до почетка левог) не сме бити мањи од 50 m;
- дужина прегледности на деоници предметне улице на којој се пројектује и гради аутобуско стајалиште мора бити најмање 1,5 дужине зауставног пута возила у најнеповољнијим временским условима (снег на путу) за рачунску брзину од 60 km/h;
- ширина коловоза аутобуских стајалишта мора износити 3,0 m;
- почетак, односно крај аутобуских стајалишта мора бити удаљен минимално 8,0 m од почетка односно краја лепезе прикључног пута у зони раскрснице, односно почетка или краја додатних саобраћајних трака на предметном путу, за искључење или укључење на исти.

У поступку израде пројектне документације, обавезна је израда синхрон плана инсталација, сарадња са надлежним институцијама на прикупљању података и услова, као и сарадња у вези прибављања водопривредних услова и сагласности, ако је пројектном документацијом предвиђена изградња моста преко водотока.

Обавезна је примена одредби Правилника о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старијих и хендикепираних лица („Службени гласник РС“ број 18/97) и то посебно: 1) тротоари и пешачки прелази мора да имају нагиб до 5% (1:20), а изузетно 8,3% (1:2), 2) попречни нагиб тротоара на правац кретања износи максимално 2%, 3) за савладавање висинске разлике између тротоара и коловоза, максимални нагиб закошеног дела износи 20% (1:5).

Бициклическо – пешачка стаза

Бициклическе стазе се означавају на постојећој подлози, за коју је неопходно претходно извршити одговарајуће сабијање. Стазе се изводе минималне ширине 3,50 m за двосмерно кретање. За оивичење бициклических стаза, користити природне материјале, који по изгледу, димензији и начину постављања не одступају значајно од окружења. За бициклическе стазе је потребно обезбедити вођење корисника одговарајућом путоказном сигнализацијом.

Положај стазе ускладити са постојећим и планираним високим зеленилом и конфигурацијом терена на микролокацији. Све постојеће природне потенцијале на траси стазе, максимално потенцирати. На местима, где је потребно премостити препреке од воде и блата, поставити конструкције од дрвета.

У коридору стазе, земљиште опремати и уређивати у планираној функцији: одмориштима, клупама, корпама за отпадке, елементима за рекреацију и слично. Ова опрема мора бити груписана и лоцирана у оквиру високог зеленила.

Шетно-бициклическа стаза дуж старе железничке пруге планирана је у ширини од 5,0m и то 3,5m за двосмерно кретање бициклиста, и 1,5m за кретање пешака.

Бициклическа стаза дуж државног пута I реда М-21 планирана је у ширини од 4,0m за двосмерно кретање бициклиста. Сама стаза је одвојена од ивице пута у ширини од 2,0m.

На делу где државни пут I реда пролази кроз тунел, планирано је да се бициклическа траса одвоји од пута и да иде старом некадашњом трасом пута, и да се потом врати на

првобитну трасу иза тунела.

Железничко земљиште

У пружном појасу (земљиште испод колосека, лево и десно поред крајњих колосека, на одстојању од најмање 8 m, рачунајући од осе крајњег колосека, као и ваздушни простор изнад пруге у висини од 14 m код далековода напона преко 220 kV, рачунајући од горње ивице шине), дозвољена је изградња објеката и постројења у власништву железнице, изузетно уз сагласност ЈП "Железнице Србије", за изградњу објеката и постројења других предузећа, за утовар и истовар ствари и робе на железници.

У заштитном пружном појасу, ширине 200 m, не могу се градити зграде, постављати уређаји и постројења и градити други објекти на удаљености мањој од 25 m, рачунајући од осе крајњих колосека, осим објеката у функцији железничког саобраћаја.

У заштитном пружном појасу, могу се градити зграде, постављати уређаји и постројења и градити пословни, стамбени, помоћни и други објекти, на удаљености већој од 25 m, рачунајући од осе крајњег колосека. Објекти, као што су рудници, циглане, кречане, каменоломи, индустријске зграде, постројења и слични објекти, не могу се градити у заштитном пружном појасу ближе од 50 m, рачунајући од осе крајњих колосека.

На растојању мањем од 25 m, могуће је планирање уређења простора, изградњом саобраћајница, паркинг простора, али на растојању већем од 8 m, као и зелених површина, при чему треба водити рачуна да високо растиње мора бити на растојању већем од 10 m, у односу на осу колосека железничке пруге.

Укрштаји железничке пруге са јавним путевима, по правилу, се изводи њиховим свођењем на најнеопходнији број, усмеравањем два или више путева на заједничко место укрштаја, при чему се мора водити рачуна да размак између два укрштаја пруге и јавног пута, не може да буде мањи од 2 km. За сваки планирати укрштај, појединачно, прибавља се сагласност ЈП "Железнице Србије".

Цевоводи, гасоводи и водоводи, електричне, телекомуникационе и друге сличне инсталације, могу се укрштати са железничком пругом, тако да се поставе кроз труп пруге испод колосека на дубини минимално 1,80 m, мерено од горње ивице прага до горње ивице заштитне цеви, односно изводити паралелно са железничком пругом ван железничког подручја, под условом да се њиховим постављањем, извођењем или коришћењем не угрожава безбедност железничког саобраћаја, нити омета његово одвијање и развој.

При изради техничке (пројектне) документације за изградњу објеката у заштитном пружном појасу (ширине 200 m, рачунајући од осе крајњих колосека), као и за сваки продор инфраструктуре, обавезно се прибављају услови за пројектовање и сагласност на пројектну документацију, у складу са Законом о железници ("Службени гласник РС", број 18/05) и Законом о безбедности у железничком саобраћају ("Службени гласник РС", број 60/98).

3.1.4. Правила грађења за комуналну инфраструктуру

Објекте и мреже комуналне инфраструктуре (водовод, одвођење отпадних и атмосферских вода, електроенергетика, ТТ инсталације, топлификација, гасификација) изводити у складу са техничким условима и нормативима који су прописани за сваку врсту инфраструктуре и у складу са прописима о паралелном вођењу и укрштању водова инфраструктуре.

Све планиране инфраструктурне водове, по правилу, смештати у оквиру коридора постојећих и планираних саобраћајница. За инфраструктурне водове, изван коридора јавних саобраћајница, утврђују се заштитни појасеви (према врсти инфраструктуре), у којима није дозвољена изградња објеката или вршење других радова који могу угрозити инфраструктурни вод. За грађевинске парцеле, у оквиру којих се налази заштитни појас инфраструктурног вода, приликом издавања локацијске дозволе, примењиваће се посебна правила грађења, у складу са условима надлежних институција.

Опрема потребна за функционисање комуналне инфраструктуре, телекомуникационих и радиодифузних система може се инсталирати и у постојеће или новоизграђене објекте друге намене уз прибављање сагласности власника / корисника пословних или стамбених објеката.

Надземни водови постављају се на стубове.

За подземне и надземне објекте и мреже инфраструктуре, као и стубове који се граде у зони намењеној изградњи објеката јавног интереса, односно у појасу регулације, потребно је прибавити претходну сагласност власника-корисника парцела, као и друге услове које одреди надлежни орган.

Приликом пројектовања инсталација, поред и испод државних путева I и II реда, применити ширине заштитног појаса које су утврђене чланом 28. и 29. Закона о јавним путевима.

Правила грађења за паралелно вођење поред државног пута

Све инсталације морају бити максимално удаљене од ивице реконструисаног а минимално 3,0 m од крајње тачке попречног профила државног пута – ножице насипа тупа пута (или спољне ивице путног канала за одводњавање) и минимално 1,35 m испод најниже горње коте коловоза. Уколико су обезбеђени сви потребни услови и уколико нема угрожавања државног пута, изузетно, инсталације се могу поставити и на ближе удаљењу, у оквиру грађевинског подручја насеља уз прибављање сагласности надлежне институције – ЈП “Путеви Србије”.

Правила за укрштање инсталација са државним путем

Минимална дубина инсталација и заштитних цеви од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35-1,50m, у зависности од конфигурације терена.

Минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,20m.

Укрштаје планираних инсталација удаљити од укрштаја постојећих инсталација на минимално 10,0m.

Заштитна цев, у случају подбушивања пута, мора бити минимално 3,0 m дужа од крајње тачке попречног профила комплетно изграђеног државног пута.

За планиране инсталације, пројектна документација мора садржати ситуационо и на попречним профилима приказане положаје инсталација у односу на државни пут, на местима пре почетка и краја паралелног вођења, и на месту подбушивања, на месту лома инсталација, на месту уласка и изласка из катастарских парцела које припадају путу и то са унетим битним стациоณาма, апсолутним висинским котама, пречницима и дужинама инсталација.

3.1.4.1. Правила грађења за водопривредну инфраструктуру

Водоснабдевање, одвођење отпадних и кишних вода

- Спојеве прикључака објеката врши искључиво орган Јавног водовода, а осталу инсталацију у објекту може изводити само овлашћено лице или овлашћено предузеће.
- Одобрење за прикључак издаје се на основу захтева и поднетих планова и прорачуна, које могу радити и потписати само овлашћених пројектанти.
- Дозвола за употребу водовода издаје се на основу писмене представке после извршене пробе исправности инсталације.
- Ималац инсталације је дужан да исту одржава у исправном стању.
- Органи водовода имају право да контролишу исправност инсталација уз законску одговорност имаоца.
- На главном споју не смеју се чинити никакве измене без накнадног одобрења, нити се смеју убацивати нови прикључци испред водомера.
- Пропусним вентилом испред водомера сме руковати само орган водовода и може га у предвиђеним случајевима затварати и пломбирати.
- Повреда пломбе се сматра кривичним делом – провалом.
- Инсталација водовода се мора спроводити стручно према прописима.
- Цеви не смеју бити узидане у зидну масу, већ увек са слободним пролазом.
- На пролазима цеви кроз зидове и таванице не смеју доћи никакви наставци цеви.
- У зидне шлицеве кроз које пролазе водоводне цеви, не смеју се поставити цеви неке друге инсталације, (нпр. електричне, гасне и др.).
- Кад се у истом шлицу спроводи и хладна и топла вода, онда цеви за топлу воду треба обележити термичком изолацијом, да се хладна вода не би загревала.
- Избегавати близину електричних проводника који немају уземљење.
- Уличне водове и прикључне делове водовода до уличне цеви, заштитити од дејства евентуалних лутајућих струја одговарајућим заштитним средствима.
- Водоводне цеви не смеју се постављати нити у хладном, нити у загрејаном стању.
- Све водове до којих може допрети дејство мраза заштитити термичком изолацијом.
- Притисак у кућној мрежи не би требало да буде већи од 5 бара у интересу трајности инсталације. Код већих притисака извршити смањење притисака помоћу редуцир-вентила.
- Рачунска брзина кретања воде у цевима узима се око 1-1,5m/s, а највише 2,0m/s, да би се ублажили шумови, водени удари и отпори у цевима.
- Слободан надпритисак треба да буде најмање 5m воденог стуба изнад највишег тачећег места.
- Прикључак од уличне цеви до водомерног склоништа пројектовати искључиво у правој линији, управно на уличну цев.
- Водомер поставити у водомерно склониште (шахт) на 1,5m од регулационе линије, односно у посебан метални орман – нишу (ако је водомер у објекту), који је смештен са унутрашње стране на предњем зиду до улице. Димензије водомерног склоништа за два или више водомера, зависе од броја и димензија (пречника) водомера.
- Уколико се у објекту налази више врста потрошача (локали, склоништа, топлотна подстанци и др.) предвидети посебне главне водомере за сваког потрошача посебно.
- Димензионисање водомера извршити на основу хидрауличног прорачуна.
- Шахтове за водомере треба градити од материјала који су за локалне прилике

- најекономичнији (опека, бетон, бетонски блокови).
- Унутрашњу обраду зидова шахте вршити дерсовањем (цементним малтером 1:3 за зидове од опеке) фуговањем за зидове од бетонских блокова и без обраде за бетонске зидове.
- На дно шахте нанети слој песка или ситног шљунка дубине 10cm.
- Шахтове који леже у зони подземних воде треба заштитити од продора воде одговарајућом изолацијом.
- Изнад шахте уградити ливено-гвоздени поклопац и предвидети детаље за обезбеђење улаза у шахт.
- Обезбедити шахт од продора површинских вода издизањем плоче шахта 10cm изнад коте терена или на други начин.
- Кућне прикључке извести у слоју (мин. 5cm) песка. На делу кућног прикључка испод саобраћајнице затварање рова предвидети шљунком.
- Уколико радни притисак према хидрауличном прорачуну не може да подмири потребе виших делова објеката, обавезно пројектовати постројење за повећање притиска.
- Сва укрштања са техничким системима и инсталацијама предвидети што управније. Укрштања са каналима извести у заштитној цеви положеној мин. 1,5m испод дна регулисаног канала.

Одвођење отпадних и кишних вода

- Објекат се не може повезати са уличном канализацијом ако исти није повезан са водоводом (могући су изузеци).
- Квалитет отпадних вода, које се испуштају у канализациони систем мора да одговара Правилнику о техничким и санитарним условима за упуштање отпадних вода у градску канализацију.
- Пречник канализационог прикључка одређивати на основу хидрауличног прорачуна, с тим да пречник цеви не може бити мањи од Ø150mm.
- Главне одводнике из објекта, где је то могуће, што пре и по правој линији одвести из објекта ка уличној канализацији.
- Промена правца канала може се вршити само помућу лукова а не помоћу колена.
- Изван зграде цеви канализације морају бити закопане 1,0m испод терена.
- Гранично ревизионо окно извести 1,5m унутар регулационе линије и у истом извршити каскадирање. Прикључке из ревизионог окна до канализационе мреже извести са падом 2% до 6%, управно на улични канал, искључиво у правој линији без хоризонталних и верикалних ломова.
- Ревизиона окна морају се изградити на местима: где се спаја главни хоризонтални одвод са вертикалним, ако је вертикални одводник од тог места удаљен више од 1,0m, на местима где су каскаде, на местима где се мења правац одводника који спроводи фекалну воду, код правих деоница на растојању највише 24m за Ø150mm;
- У правцу тока воде не сме се ни код једне врсте одводника вршити прелаз из шире цеви у ужу, а одводници у једном правцу не смеју мењати пад од већег ка мањем.
- Сливници, нужници и остали објекти који леже испод висине до које се може пружити успор, из уличне канализације, могу се спојити са каналом ако спојни канал од тих објеката има аутоматски или ручни затварач.
- Где год је могуће избегавати вертикалне спроводнике са уливима и сифонима у спољним хладним зидовима. Отвори на решеткама сливника могу бити на највећим размацима ребара од 15mm.
- Прикључење дренажних вода од објеката извршити преко таложнице за контролу и одржавање пре граничног ревизионог силаза.

- Прикључење гаража, сервиса и других објеката, који испуштају воде са садржајем уља, масти, бензина и др. вршити преко таложника и сепаратора за уља и масти.
- У деловима града, где је канализација извршена по сепарационој систему, забрањено је увођење атмосферске воде у одводнике фекалних вода.
- Уколико не постоји улична канализација, отпадне воде се привремено спроводе у зидану водонепропусну нужничку-септичку јаму, из које се нечиста вода односи на одређене депоније.

Регулација водотока

За реконструкцију протицајног профила и уређења водотока, дати решења којима ће се сагледати техничко-технолошка целина за коначну фазу.

Објекти (мостови) на реци мора да буду таквих димензија да омогуће пропуштање меродавне велике воде.

Димензионисање протицајних профила водотокова река мора обезбедити прихват велике воде ($Q_{1\%}$) и контролне рачунске велике воде ($Q_{0,1\%}$).

Сви изливи атмосферских вода мора да буду изведени у складу са прописима, да би се спречило деградација и нарушавање стабилности косине река и канала. На местима улива кишне канализације, у зони испуста предвидети уклапање у профил и осигурање косина и дна у циљу спречавања ерозије корита. Излив треба да је на min.30 cm изнад дна корита.

3.1.4.2. Правила грађења за електроенергетску инфраструктуру

Изградња и реконструкција електроенергетских објеката у планском подручју, врши се на основу одобрене техничке документације, усаглашене са техничким условима надлежне електродистрибуције, важећим прописима, техничким препорукама Електродистрибуције Србије и прибављеном грађевинском дозволом.

Извођење радова, у планском подручју, се може вршити, без издавања грађевинске дозволе, уз прибављање информације о локацији и решења којим се одобрава извођење радова, сагласно члановима 54. и 145. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09, 64/10 и 24/11).

Обавезно је поштовање важећих прописа и техничких препорука Електродистрибуције Србије и то:

- Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ“, број 65/88 и „Службени лист СРЈ“, број 18/92);
- Правилника о техничким нормативима за изградњу нисконапонских надземних водова („Службени лист СРЈ“, број 6/92)
- техничких препорука Електродистрибуције Србије: 1) број ТП1-типске дистрибутивне ТС x/0,4kV; 2) број ТП3-избор и полагање каблова у електродистрибутивним мрежама 1kV, 10kV, 20kV и 35kV; 3) број ТП13-прикључци на нисконапонску мрежу и електричне инсталације у зградама.

Код изградње надземних средњенапонских нивоа 35 kV и 10 kV, утврђују се трасе и заштитни коридори, у којима не могу да се граде друге врсте објеката. Ширина коридора, као и други услови дефинисани су Правилником о техничким нормативима за изградњу

надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ“, број 65/88 и „Службени лист СРЈ“, број 18/92). За средњенапонске водове, заштитни коридори износе: 10m за далеководе 10 kV и 15m за далеководе 35 kV.

Надземни нисконапонски водови се могу градити уз поштовање одредби Правилника о техничким нормативима за изградњу нисконапонских надземних водова („Службени лист СРЈ“, број 6/92).

Код полагања електроенергетских каблова, потребно је обезбедити минималне размаке од других врста инсталација и објеката, који износе:

- 0,4 m од цеви водовода и канализације;
- 0,5 m од телекомуникационог кабла;
- 0,8 m од гасовода и топловода;
- 0,6 m од спољне ивице канала топловода;
- 0,5 m од темеља или зида објекта;
- 2,0 m од двореда у насељу;
- ако се потребни размаци не могу обезбедити, енергетски кабл се полаже у заштитну цев, дужине најмање 2,0 m са обе стране места укрштања или целом дужином код паралелног вођења, при чему најмањи размак не може бити мањи од 0,3 m.

Није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова изнад или испод гасовода, топловода и цеви водовода и канализације.

Код укрштања енергетског кабла са телекомуникационим каблом, енергетски кабл се полаже испод телекомуникационог, а угао укрштања треба да је најмање 30°, односно што ближе 90°.

На прелазу преко саобраћајница, енергетски кабл се полаже у заштитним цевима, одговарајућег пречника, на дубини 0,80 m испод површине коловоза. У пешачким стазама, енергетски кабл се полаже у каналима или цевима, с тим да се исти не могу користити за одвод атмосферске воде.

3.1.4.3. Правила грађења за телекомуникациону инфраструктуру

Фиксна телекомуникациона мрежа ће се у границама обухвата плана реализовати на следећи начин:

- Комутациона мрежа у овој зони реализоваће се изградњом MSAN-outdoor варијанта формирањем концентрација реда 500-2000 POTS прикључака у зони где се планира изградња велике густине насељености. За ову намену планирати простор 5×5m за смештај опреме типа стојећег ормана на бетонском постољу – спољна варијанта.
- Јавне телефонске говорнице постављати према Програму давања у закуп на одређено време неизграђеног јавног грађевинског земљишта.
- ТК приступну мрежу градити у кабловској канализацији или директним полагањем у земљу кабловима xDL са термопластичном изолацијом пресека бакарних проводника 0,4mm. ТК каблове односно ТК канализацију полагати у профилима саобраћајница испод тротоарског простора и испод зелених површина, а изузетно у коловозу-код уских профила саобраћајница и саобраћајница без тротоара на прописном међусобном растојању од осталих инсталација. На прелазу испод коловоза саобраћајница као и на свим оним местима где се очекују већа

механичка напрезања тла, каблове обавезно полагати кроз кабловску канализацију (заштитну цев).

- Изводе формирати као унутрашње у зградама и у стојећим кабловским разделницама као спољне на терену. Објекте са 5 и више стамбених јединица прикључивати на телефонску мрежу у унутрашњем изводу. Индивидуалне стамбене објекте прикључивати такође подземним каблом минималног капацитета 1x4 у одговарајућем орману на спољњем зиду зграде. Капацитет мреже ће се димензионисати на основу принципа: минимално 2 парице у свакој стамбеној јединици и минимално 3 парице у пословном простору, а зависно од потреба и више. У стамбеним објектима се мрежа завршава у прикључној кутији на зиду објекта. У пословним објектима се мрежа завршава у ормару за унутрашњу монтажу. У истом орману завршити и телефонске водове кућне инсталације. Телефонску инсталацију у пословним и стамбеним објектима планирати са минимално две парице до сваке пословне просторије односно терминалног уређаја xDSL кабловима положеним у инсталационе цеви (структурно планирање). Ако постоји више пословних објеката у оквиру једне локације концентрацију телекомуникационих инсталација довести у орман у коме се завршава јавна телекомуникациона мрежа. По потреби, приступна мрежа до појединих објеката може бити реализована и кабловима са оптичким влакнима.
- Изградња телекомуникационе канализације капацитета минимално 3PVC или PE цеви Ø110mm са стандардним телекомуникационим окнима, за повезивање на постојећу ТК канализацију Телекома. Цеви се полажу у ров дубине 1,3m. Окна су димензије 2,0x2,0x1,9m, за подручје полагања основних каблова (600, 500 и 400x2) а за дистрибутивне каблове капацитета испод 300x4 планирати мини окна од монтажних елемената. Планирати и полагање каблова и цеви у тзв. мини ровове у путном земљишту у циљу смањења трошкова и ефикасности изградње. Дефинисати коридоре за изградњу ТК канализације или полагање телекомуникационих каблова директно у земљу дуж улица са израдом синхрон планова са коридорима осталих ималаца инфраструктуре. При томе треба узети у обзир постојеће инсталације и мере за њихову заштиту, укључујући измештање у новопланиране коридоре. Уз све новоположене каблове треба да буде положен и сноп од 2-3 резервне PE цеви Ø 40mm за потребе будуће дигитализације ТК мреже. Телекомуникациони кабл се полаже у ров димензија 0,4x0,8m, а на прелазима улица 0,4x1,0m уз постављање заштитних PVC цеви Ø 110mm.
- При укрштању са саобраћајницом угао укрштања треба да буде 90°.
- Дозвољено је паралелно вођење енергетског и телекомуникационог кабла (ЈУС Н, ЦО,101) на међусобном размаку од најмање: 0,5m за каблове 1kV и 10kV: 1m за каблове 35kV.
- Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла врши се на размаку од најмање 0,5m. Угао укрштања треба да буде: **1)** у насељеном месту: најмање 30°, по могућности што ближе 90°; **2)** ван насељених места: најмање 45°.
- Енергетски кабл, се, по правилу, поставља испод телекомуникационог кабла. Уколико не могу да се постигну захтевани размаци на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз одговарајућу заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3m.
- Размаци и укрштања према наведеним тачкама се не односе на оптичке каблове, али и тада размак не сме бити мањи од 0,3m.
- Телекомуникациони кабл који служи искључиво за потребе електродистрибуције може се положити у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мањи од 0,2m.
- Дубина полагања каблова не сме бити мања од 0,80m.
- На делу трасе оптичких каблова која је заједничка са кабловима приступне мреже,

обавезно полагати полиетиленске цеви у исти ров како би се кроз њу могао накнадно провући оптички кабл. У деловима града са већом густином становања постављати оптичке каблове већих капацитета узимајући у обзир потребе великих корисника телекомуникационих услуга.

- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и водоводних цеви на међусобном размаку од најмање 0,6m.
- Укрштање телекомуникационог кабла и водоводне цеви врши се на размаку од најмање 0,5m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90°, а најмање 30°.
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и фекалне канализације на међусобном размаку од најмање 0,5m.
- Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода фекалне канализације врши се на размаку од 0,5m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90°, а најмање 30°.
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања на међусобном размаку од 0,5m.
- Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања врши се на размаку од најмање 0,8m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90°, а најмање 30°.
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и гасовода на међусобном размаку од најмање 0,4m.
- Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања врши се на размаку од најмање 0,4m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90°, а најмање 30°.
- Од регулационе линије зграда, телекомуникациони кабл се води паралелно на растојању од најмање 0,5m.

3.1.4.4. Правила грађења за гасификацију

Градски гасовод средњег притиска до 12 бара

Градски гасовод високог и средњег притиска воде се комбиновано по зеленим површинама или испод ивице тротоара, дефинисаним радним појасом.

Уређаји у саставу гасовода (мерно-регулационе станице) мора да буду лоцирани у складу са важећим прописима из области гасне технике, која дефинише техничке и функционалне услове неопходне за изградњу гасовода у мернорегулационим станицама за широку потрошњу. Обавезна је уградња уређаја за одоризацију гаса.

Минимална дозвољена растојања гасовода, при укрштању и паралелном вођењу са другим подземним инсталацијама за градске гасоводе радног притиска до 12 бара приказани су у табели број 5.

Табела број 5.

	Минимално дозвољено растојање (m)	
	укрштање	паралелно вођење
од гасовода до даљинских топловода, водовода и канализације		
од гасовода до проходних канала топлодалековода	0,5	1,0
од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел.каблова	0,3	0,6
од гасовода до телефонских каблова	0,3	0,5
од гасовода до водова хемијске индустрије и технолошких флуида	0,2	0,6

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ТУРИЦА“ У УЖИЦУ

од гасовода до бензинских пумпи	-	5,0
од гасовода до шахтова и канала	0,2	0,3
од гасовода до високог зеленила	-	1,5

Минимална дозвољена растојања гасовода од ближе ивице цеви гасовода до ближе ивице темеља зграде у зависности од притиска дата су у табели број 6.

Табела број 6.

Притисак гаса у гасоводу (bar)	Минимално дозвољено растојање (m)
до 1,05	1,00
од 1,05 до 7	2,00
од 7,00 до 13	3,00

Дистрибутивни гасовод

Дистрибутивним гасоводом сматра се гасовод од полиетиленских цеви за развод гаса радног притиска до 4 бара, који полази непосредно иза излазног запорног затварача на прикључном шахту или мернорегулационе станице, а завршава се запорним цевним затварачем потрошача.

Дистрибутивни гасовод се мора трасирати да не угрожава постојеће или планиране намене коришћења земљишта, да се поштују прописи који се односе на другу инфраструктуру, као и прописи о геолошким особинама тла.

Приликом извођења радова на изградњи гасоводне мреже, у исти ров ће се полагати и полиетиленске цеви за накнадно удубавање оптичког кабла ради формирања вишенаменске телекомуникационе мреже (БХТКМ) за даљинску контролу и мерење трошења гаса сваког појединог потрошача.

По правилу, гасовод полагати у оквиру регулационих зона саобраћајница и слободним зеленим површинама и тротоарима.

Да би се осигурало непрекидно и безбедно снабдевање потрошача природним гасом, уз могућност искључења појединих потрошача, а да се остали нормално снабдевају, мрежа је планирана у облику затворених, међусобно повезаних прстенова око појединих група потрошача. Места цевних затварача за искључење морају бити постављени тако да омогућују и искључење појединих потрошача, смештених у ПП-шахтама.

Цевни затварач са продужним вретеном уградити у складу са техничким прописима, обезбедити од приступа неовлашћених лица, видно обележити са натписом "ГАС" уграђен на дистрибутивном гасном цевоводу.

Полагање дистрибутивног гасовода

Дистрибутивни гасовод полагати испод земље без обзира на његову намену и притисак.

У подручју где може да дође до померања тла које би угрозило безбедност гасовода применити прописане мере заштите.

У изузетним случајевима, дистрибутивни гасовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких оштећења. Дистрибутивни гасовод не полагати испод

зграда и других објеката.

Радна цев гасовода се полаже у земљани ров минималне ширине 60 см, која се мења у зависности од пречника цевовода и прописаних општих техничких услова.

Дубина укоповања

Дубина укопавања дистрибутивног гасовода износи од 0,60 m – 1,0 m, у зависности од услова терена а изузетно може износити 0,5 m, уз предузимање додатних мера заштите.

Минимална дубина укопавања при укрштању дистрибутивних гасовода са путевима и улицама износи 1,0 m.

Траса рова за полагање дистрибутивне гасоводне мреже од ПФ цеви радног притиска до 4 бара поставља се тако, да гасна мрежа задовољава минимална прописана растојања у односу на друге инфраструктурне мреже и објекте инфраструктуре.

Вредност минималних дозвољених светлих растојања у односу на друге инфраструктуре објекте дата је у табели број 7.

Табела број 7.

	Минимално дозвољено растојање (m)	
	укрштање	паралелно вођење
од гасовода до даљинских топовода, водовода и канализације	0,2	0,3
од гасовода до проходних канала топлодалековода	0,2	0,4
од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел.каблова	0,3	0,6
од гасовода до телефонских каблова	0,2	0,4
од гасовода до водова хемијске индустрије и технол. флуида	0,2	0,6
Од гасовода до бенз. пумпи	-	5,0
Од гасовода до шахтова и канала	0,2	0,3

Код укрштања дистрибутивног гасовода са саобраћајницама, водотоковима и каналима, угао укрштања осе препреке и осе гасовода мора бити 60° до 90°.

У појасу од 0,5m светлог растојања, од цеви гасовода, забрањени су засади чији корени досежу дубину већу од 1m.

За снижење притиска и мерење потрошње гаса монтирају се на фасади објекта метални орман са мернорегулационим сетом, са главним запорним цевним затварачем, регулатором притиска и мерачом протока гаса.

За домаћинства излазни притисак за потрошача је 0,025 бара што је и излазни притисак из регулационог сета.

Дно ископаног профила рова за полагање дистрибутивног гасовода мора бити равно, засуто слојем песка испод и изнад цеви, у складу са нормативима и техничким условима за полагање дистрибутивног цевовода од полиетиленских цеви за радне притиске до 4 бара.

Спајање елемената гасовода врши се сучеоним заваривањем, електроотпорним заваривањем, полухузионо заваривање.

Пре затрпавања цеви извршити испитивање на непропустивост и чврстоћу у складу са техничким прописима.

На дубини од 30 см у рову изнад цеви, поставити упозоравајућу траку са натписом “ГАС” жуте боје.

Трасу гасовода обележити видно надземним укопавањем бетонских стубова са натписом на месинганој плочи ГАСОВОД на растојањима од 50 м од заштитног појаса.

Положај секционог вентила обележити са натписом ГАС и бројем цевног идентичног броју из техничке документације затварача са поклопцем и уређајем за закључавање.

Пре израде техничке документације, обратити се предузећу које је надлежно за транспорт, односно дистрибуцију природног гаса, ради прибављања енергетских и техничких услова за израду техничке документације.

При изради инвестиционо-техничке документације за изградњу дистрибутивног гасовода радног притиска од 0-4 бара од ПЕ цеви, потребно је прибавити енергетско-техничке услове код овлашћеног дистрибутера.

Код израде техничке документације дистрибутивне гасоводне мреже, у свему се придржавати:

- Правилника о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак од 4 бара (“Службени лист СРЈ”, број 20/92),
- Правилника о техничким нормативима за кућни гасни прикључак за радни притисак од 4 бара (“Службени лист СРЈ”, број 20/92) и
- Правилника о техничким нормативима за унутрашње гасне инсталације (“Службени лист СРЈ”, број 20/92).

3.1.5. Заштитни појасеви линијских инфраструктурних објеката

У складу са законским прописима и подзаконским актима, који третирају одређене линијске инфраструктурне објекте, утврђује се и успоставља режим заштите и ограничава изградња у прописаним заштитним зонама и појасевима.

Водоводна и канализациона инфраструктура

- магистрални градски цевовод.....минимално 2,5m обострано;
- магистрални фекални колектор .....минимално 1,5m обострано;
- у заштитном појасу, по правилу, није дозвољена изградња објеката, евентуална изградња је могућа, уз прибављање услова надлежне институције;

Електроенергетика

- далековод 220kV-минимално 30m обострано од хоризонталне пројекције далековода;
- далековод 110kV-минимално 25m обострано од хоризонталне пројекције далековода;
- далековод 35kV-минимално 7,5m обострано од хоризонталне пројекције далековода;
- далековод 10kV-минимално 5m обострано од хоризонталне пројекције

- далековод;• у заштитном појасу није, по правилу, дозвољена изградња објеката, евентуална изградња је могућа, уз поштовање одредби Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ" бр.65/88 и "Службени лист СРЈ" бр.18/92), уз израду елабората, прибављања услова и сагласности надлежне институције.

Гасовод

- магистални гасовод-мин. 30m обострано од хоризонталне пројекције гасовода;
- дистрибутивни гасовод-6/12 бара мин. 3m обострано од хоризонталне пројекције;
- дистрибутивни гасовод-4 бара мин. 1m обострано од хоризонталне пројекције.

3.2. Правила грађења на грађевинском земљишту осталих намена

3.2.1. Правила за образовање грађевинских парцела осталих намена

Грађевинска парцела је најмања земљишна јединица на којој се може градити, утврђена регулационом линијом према јавном путу, границама грађевинске парцеле према суседним парцелама и преломним тачкама одређеним геодетским елементима, које се приказују са аналитичко-геодетским елементима за нове грађевинске парцеле.

Најмања грађевинска парцела за изградњу утврђује се према врсти и типу објеката, односно зони којој припада. Грађевинска парцела, по правилу, има облик приближан правоугаонику или трапезу, са бочним странама постављеним управно на осовину улице.

Грађевинска парцела треба да има облик који омогућава изградњу објекта у складу са овим планом, правилима грађења (индекс изграђености и степен заузетости земљишта) и техничким прописима.

Грађевинска парцела може се делити парцелацијом, односно укрупнити препарцелацијом, према постојећој или планираној изграђености, а применом правила о парцелацији/препарцелацији.

Деоба и укрупњавање грађевинске парцеле може се утврдити пројектом парцелације, односно пројектом препарцелације, ако су испуњени услови за примену правила парцелације/препарцелације за новоформиране грађевинске парцеле и правила регулације за објекте из овог плана.

Све постојеће катастарске парцеле, на којим се може градити у складу са правилима парцелације и регулације из овог плана, постају грађевинске парцеле.

Све грађевинске парцеле мора да имају обезбеђен приступ на јавну саобраћајну површину, директно или преко приступног пута.

За претежну намену – становање:

- ако се приступни пут користи за једну парцелу, може се формирати у оквиру те парцеле, а ако се користи за повезивање две или максимално три грађевинске парцеле са јавном саобраћајницом, формира се као посебна парцела минималне ширине 3,5 m. Уколико приступни пут користи више од три грађевинске парцеле, мора бити минималне ширине 5,0 m.
- изузетно, ширина приступног пута може износити 2,5 m у случају када је објекат

ближи од 25 m од регулације и приступни пут (за највише 2 грађевинске парцеле) се може обезбедити путем конституисања службености пролаза до јавне саобраћанице.

За претежну намену – секундарне делатности С1 и С2 и комерцијалне делатности Ц2:

- минимална ширина приступног пута износи 5,5m, са геометријом и радијусима прилагођеним меродавном возилу (теретно возило).

Минимална величина парцеле и минимална ширина фронта парцеле дефинисани су у поглављима правила грађења.

3.2.2. Правила грађења за ширу контактну зону градског центра (зона 3 из ГУП-а града Ужица)

Општа правила

- идентитет шире контактне зоне градског центра дефинише породично становање, као примарни начин коришћења простора;
- остали садржаји на просторима у којима је становање претежна намена искључиво су заступљени као пратећи са процентуалним учешћем у укупној БРГП до 21%:
  - централне функције Ц1 - терцијарне делатности (комерцијални садржаји): трговина, финансијско, банкарско, агенцијско и управно пословање, занати и услуге. У овој зони нису детерминисани могући садржаји у оквиру централних функција. У случају формирања парцеле за изградњу објекта искључиво комерцијалне намене Ц1, минимална површина парцеле је 500m², на који се примењују урбанистички параметри прописани за ту подзону;
  - централне функције Ц2 - терцијарне делатности (комерцијални садржаји): трговина, угоститељство, финансијско, банкарско, агенцијско и управно пословање, "чисти" занати и услуге. У случају формирања парцеле за изградњу објекта комерцијалне намене Ц2, примењују се урбанистички параметри и минимална површина парцеле прописани за ту подзону;
- секундарне делатности С2 (грађевинарство, производно занатство, складиштење, велепродајни центри) су смештене у индустријске и производне-пословне зоне. Планом је предвиђено да ова намена не може да представља ни допунску, ни пратећу намену у зонама са претежном стамбеном наменом;
- исти урбанистички параметри се примењују за изградњу објеката претежне и пратеће намене;
- у зонама становања дозвољене делатности су: услуге, снабдевање, трговина, сервиси, обрада дрвета, метала, папира, обрада воћа, поврћа, шумских плодова и лековитог биља на занатском нивоу и капацитету, а нису дозвољене делатности прераде метала (топљење, ливење, хемијска обрада), хемијска и фармацеутска индустрија, прерада дрвета (целулозе), коже, гуме, фарме и товилишта, складиштење опасног отпада, постројења за која се по Закону издаје интегрисана дозвола и остале делатности које могу значајно угрозити квалитет и капацитет животне средине; за реализацију пројеката и делатности у зонама становања обавезна је еколошка провера, односно покретање поступка процене утицаја на животну средину;
- дозвољена је реконструкција постојеће и изградња нове саобраћајне мреже и осталих инфраструктурних система;
- на планираним површинама са претежном стамбеном наменом, поред планираних допунских и претежних намена могу се градити и: објекти јавних функција и служби, блоковско зеленило и објекти спорта и рекреације, комунална инфраструктура, саобраћајни објекти (улице, гараже, паркинзи).
- дозвољена је изградња помоћних објеката;

- на постојећим грађевинским парцелама (минималне површине 150m²) чије су површине мање од прописаних, важе правила грађења прописана за подзону, уз поштовање хоризонталне регулације на парцели;
- у свим зонама, изузев становања у викенд и зони градског центра, на парцелама града Ужица могуће је градити вишепородичне објекте социјалног и приступачног становања у складу са урбанистичким параметрима предвиђеним за ту врсту објеката
- обезбедити минимално прописан број паркинг места, према нормативима за одређену намену објеката, изградњом паркинг места у оквиру објекта или у граници грађевинске парцеле;
- проценти учешћа претежне, допунске и пратеће намене су преузети из ГУП-а града Ужица, односе се на зону / блок, а приликом издавања локацијских дозвола за појединачну грађевинску парцелу, претежна намена може бити доминантнија на парцели или једина

Подзоне шире контактне зоне градског центра у оквиру просторне целине „Турица“

Т 3.1.

Урбанистички параметри на простору претежне намене: **породично становање**

Допунска и пратећа намена – централне делатности Ц 1:

• % учешћа претежне намене у укупној БРГП	до 91 %
• % учешће допунске намене у укупној БРГП	до 39%
• % учешће пратеће намене у укупној БРГП	до 19%
• у граници дела блока веће концентрације централних садржаја	до 69%
• максимални индекс изграђености "Ии"	1,4
• максимални индекс заузетости "Из"	50%
• максимална спратност објеката	3 надземне етажe
• максимална висина објекта	12m
• минимални проценат зелених површина	20%

Парцела: блок породичног становања

– мин. новофор. парцела за пород. станов. и центр. функције Ц2:	
- за слободностојеће објекте	350 m ²
- за објекте у низу	300 m ²
• минимална новоформирана парцела за централне функције Ц1	500 m ²
• растојање објеката од бочних граница парцеле:	
- за слободностојеће објекте	мин.2,5 m
- за непрекинути низ	0 m
- за први и последњи у низу	мин.2,5 m
• растојање објеката од бочног суседног објекта:	
- за слободностојеће објекте	мин.4,0 m
- у непрекинутом низу	0 m`

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ТУРИЦА“ У УЖИЦУ

- за први и последњи у низу	мин.4,0 m
• растојање габарита објекта од задње границе парцеле	мин.5,0 m
• растојање грађевинске линије објекта од регулационе линије	макс.10 m
• растојање габарита објекта од наспрамног објекта иза задње границе парцеле	мин.8,0 m

Т 3.2.

Урбанистички параметри на простору претежне намене: **породично становање**

Допунска и пратећа намена – централне делатности Ц 1:

• % учешћа претежне намене у укупној БРГП	до 91%
• % учешћа допунске намене у укупној БРГП	до 39%
• % учешћа пратеће намене у укупној БРГП	до 19%
• у граници дела блока веће концентрације централних садржаја	69%
• максимални индекс изграђености "Ии"	1,0
• максимални индекс заузетости "Из"	40%
• максимална спратност објекта	3 надземне етажe
• максимална висина објекта	12m
• минимални проценат зелених површина	20%

Парцела: блок породичног становања

• мин. новофор. парцела за пород. станов. и центр. функције Ц2:	
- за слободностојеће објекте	350 m ²
- за објекте у низу	300 m ²
• минимална новоформирана парцела за централне функције Ц1	500 m ²
• растојање објекта од бочних граница парцеле:	
- за слободностојеће објекте	мин.2,5 m
- за непрекинути низ	0 m
- за први и последњи у низу	мин.2,5 m
• растојање објекта од бочног суседног објекта:	
- за слободностојеће објекте	мин.4,0 m
- у непрекинутом низу	0 m`
- за први и последњи у низу	мин.4,0 m
• растојање габарита објекта од задње границе парцеле	мин.5,0 m
• растојање грађевинске линије објекта од регулационе линије	макс.10 m
• раст. габарита објекта од наспрам. обј. иза задње гран. парцеле	мин.8,0 m

Т 3.3.

На простору где је претежном наменом обухваћен спортско-рекреативни центар,

примењују се правила уређења и грађења за ову врсту објекта.

Урбанистички параметри на простору претежне намене: **централне функције Ц 2**

- % учешћа претежне намене (централне функције Ц 2) у укупној БРГП до 70%
- % учешћа пратеће намене (зелене рекреативне површине) у укупној БРГП мин.30% (концентрисане у приобаљу реке)

Парцела:

- површина новоформиране грађевинске парцеле 500 m²
- максимални индекс изграђености "Ии" 2,0
- максимални индекс заузетости "Из" 50%
- максимална висина објекта 14,50m

Урбанистички параметри на простору претежне намене: **централне функције Ц 1**

Парцела:

- минимална површина парцеле 500 m²
- минимална ширина парцеле 15 m
- минимални проценат зелених површина 20%
- максимални индекс изграђености "Ии" 1,8
- максимални индекс заузетости "Из" 60%
- максимална спратност објекта 3 надземне етаже
- максимална висина објекта 12m

Урбанистички параметри на простору претежне намене: **породично становање (исто као Т.3.2.)**

На простору где су претежном наменом обухваћени објекти јавних служби и комуналних површина, површине у систему рекреације, остале зелене површине и објекти саобраћајне инфраструктуре, примењују се правила уређења и грађења за ову врсту објекта.

За постојеће објекте који се налазе између регулационе и грађевинске линије, као и за постојеће објекте који се налазе у оквиру категорије – заштићено неизграђено земљиште и објекти у оквиру уже зоне заштите изворишта водоснабдевања, дозвољени су радови на реконструкцији (у постојећем габариту и волумену), санацији, адаптацији и текућем / инвестиционом одржавању.

Код нове изградње и доградње, меродавна је грађевинска линија одређена на графичком прилогу број 6.

3.2.3. Правила грађења за рубну градску зону (зона 4 из ГУП-а града Ужица)

- урбанистичке зоне настале проширењем, повезивањем и укрупњавањем простора започете, породичне, углавном бесправне градње;
- урбана обнова подручја градске периферије - подизање стандарда подручја и промена слике насеља, спроводи се кроз санацију постојећих насеља, уз планирање простора за реализацију потребних пратећих садржаја;
- примарни начин коришћења простора у овој зони је породично становање. Остали садржаји на просторима у којима је становање претежна намена искључиво су заступљени као пратећи са процентуалним учешћем у укупној БГРП до 21%, и то:
  - централне функције Ц1 - терцијарне делатности (комерцијални садржаји): трговина, финансијско, банкарско, агенцијско и управно пословање, занати и услуге. У овој зони нису детерминисани могући садржаји у оквиру централних функција. У случају формирања парцеле за изградњу објекта искључиво комерцијалне намене Ц1, минимална површина парцеле је 500m², на коју се примењују урбанистички параметри прописани за ту подзону;
  - централне функције Ц2 - терцијарне делатности (комерцијални садржаји): трговина, угоститељство, финансијско, банкарско, агенцијско и управно пословање, "чисти" занати и услуге. У случају формирања парцеле за изградњу објекта искључиво комерцијалне намене Ц1, минимална површина парцеле је 400 m², на коју се примењују урбанистички параметри прописани за ту подзону;
  - секундарне делатности С2: грађевинарство, производно занатство, складиштење и veleпродајни центри. Ове делатности не могу представљати допунску или пратећу намену на парцели претежне стамбене намене већ само на нивоу блока, тако што ће се за изградњу објекта секундарних делатности формирати посебна грађевинска парцела, минималне површине 2000 m².
- на просторима где секундарне делатности представљају претежну намену, централни садржаји Ц1 су заступљени као допунска или пратећа намена, и на нивоу блока и парцеле. Минимална површина парцеле за изградњу објекта секундарних делатности је 2000 m², а у случају формирања посебних парцела за изградњу објекте централних садржаја Ц1 предвидети парцелу минималне површине 500m²;
- на планираним површинама са претежном стамбеном наменом, поред планираних допунских и претежних намена могу се градити и: објекти јавних функција и служби, блоковско зеленило и објекти спорта и рекреације, комунална инфраструктура, саобраћајни објекти (улице, гараже, паркинзи);
- у зонама становања дозвољене делатности су: услуге, снабдевање, трговина, сервиси, обрада дрвета, метала, папира, обрада воћа, поврћа, шумских плодова и лековитог биља на занатском нивоу и капацитету, а нису дозвољене делатности прераде метала (топљење, ливење, хемијска обрада), хемијска и фармацеутска индустрија, прерада дрвета (целулозе), коже, гуме, фарме и товилишта, складиштење опасног отпада, постројења за која се по Закону издаје интегрисана дозвола и остале делатности које могу значајно угрозити квалитет и капацитет животне средине; за реализацију пројекта и делатности у зонама становања обавезна је еколошка провера, односно покретање поступка процене утицаја на животну средину;
- дозвољена је изградња помоћних објеката;
- дозвољена је реконструкција постојеће и градња нове саобраћајне мреже и осталих инфраструктурних система;
- на постојеће парцеле од 150 m² до 350 m² примењују се исти параметри, уз поштовање хоризонталне регулације;

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ТУРИЦА“ У УЖИЦУ

- у свим зонама, изузев становања у викенд и зони градског центра, на парцелама града Ужица могуће је градити вишепородичне објекте социјалног и приступачног становања, у складу са урбанистичким параметрима предвиђеним за ту врсту објеката;
- обезбедити минимално прописан број паркинг места према нормативима за одређену намену објеката изградњом паркинг места у оквиру објекта или у граници грађевинске парцеле;
- проценти учешћа претежне, допунске и пратеће намене су преузети из ГУП-а града Ужица, односе се на зону / блок, а приликом издавања локацијских дозвола за појединачну грађевинску парцелу, претежна намена може бити доминантнија на парцели или једина (истим ставом се допуњују и прецизирају правила грађења за остале зоне / подзоне).

Типови блокова: блок породичног становања
минимална новоформирана парцела:

- за слободностојеће објекте 400 m²
- за објекте у низу 350 m²

растојање габарита објеката од бочних граница парцеле:

- за слободностојеће објекте мин.3,0 m
- у непрекинутом низу 0 m
- за први и последњи у низу мин.4,0 m

растојање габарита објеката од бочног суседног објекта:

- за слободностојеће објекте мин.4,0 m
- у непрекинутом низу 0 m
- за први и последњи у низу мин.5,0 m

растојање објеката од задње границе парцеле мин.6,0 m

растојање грађевинске линије објекта од регулационе линије макс.10 m

растојање габарита обј. од наспрамног објекта иза задње границе парцеле мин.8,0 m

Урбанистички параметри на простору претежне намене: **породично становање**

- % становања у односу на укупну БРГП од 79%-89%
- % учешћа пратеће намене – централне функције Ц1 и продукција С2 у БРГП до 21%
- у граници дела блока веће концентрације централних делатности до 60%

П а р ц е л а: за стамбене и објекте централних функција Ц1

максимални индекс изграђености "Ии" 0,5

максимални индекс заузетости "Из" 30%

минимална површина новоформиране парцеле:

- за слободностојеће објекте 400 m²

• за објекте у низу	350 m ²
максимална спратност објеката	3 надземне етаже
максимална висина објекта	12m
минимални проценат зелених површина	40%

П а р ц е л а: (у блоку породичног становања) за објекте секундарних делатности С2

Минимална површина парцеле:	2000m ²
максимални индекс изграђености "Ии"	1,2
максимални индекс заузетости "Из"	40%
максимална спратност објеката	3 надземне етаже
максимална висина објекта	12m
мин. растојање грађ. линије од регулационе линије	мин. 5,0 m
мин. растојање грађ. линије објекта до граница парцеле других намена	10,0 m

На простору где су претежном наменом обухваћени објекти јавних служби, зелени рекреативни простори, спортско-рекреативни центри, остале зелене површине, саобраћајна и комунална инфраструктура и објекти, примењују се правила уређења и грађења за ову врсту објеката.

За постојеће објекте који се налазе између регулационе и грађевинске линије, као и за постојеће објекте који се налазе у оквиру категорије – заштићено неизграђено земљиште, дозвољени су радови на реконструкцији (у постојећем габариту и волумену), санацији, адаптацији и текућем / инвестиционом одржавању.

Код нове изградње и доградње, меродавна је грађевинска линија одређена на графичком прилогу број 6.

3.3. Правила грађења на пољопривредном земљишту (зона 6 из ГУП-а града Ужица)

Простор изван грађевинског подручја, намењен за пољопривредно земљиште, користи се за пољопривредну производњу.

Планом је предвиђена могућност промене намене пољопривредног земљишта и коришћење у непољопривредне сврхе (за изградњу објеката) кроз израду урбанистичких планова нижег реда.

Урбанистички параметри за изградњу објеката продукције на комплексима пољопривреде

Намена:

- производња пољопривредних производа;
- производња хране;
- складиштење пољопривредних производа;
- складиштење воћа (хладњаче);

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ТУРИЦА“ У УЖИЦУ

- производња и складиштење сточне хране.

Минимално заштитно одстојање:

- између стамбених објеката и ораница и плантажних воћњака, који се интензивно третирају вештачким ђубривом и пестицидима износи 800.00 m;
- у заштитном појасу минималне ширине од 10,00 m, између пољопривредних парцела и обале водотока није допуштена употреба пестицида и вештачког ђубрива.

Парцела:

- минимална површина парцеле 0,50ha
- минимална ширина парцеле 25,0m

Индекс изграђености “Ии” на парцели површине:

- до 1,0 ha 0,3
- од 1,0 ha до 3,0 ha 0,25
- преко 3,0 ha 0,2

Индекс заузетости “Из”:

- до 1,0 ha 30%
- од 1,0 ha до 3,0 ha 25%
- преко 3,0 ha 20%

Висинска регулација:

- максимална спратност објекта 3 надземне етаже
- максимална висина објекта 12,0m

* изузетно максимална висина објекта може бити већа од 12,0m искључиво у случају када је условљена технолошким процесом

- спратност помоћних објеката 1 надземна етажа
- максимална висина помоћног објекта 5,0m

Хоризонтална регулација:

- минимално одстојање грађ. линије објекта од регул. линије 15,0m
- минимално одстојање објеката од бочних граница парцеле 6,0m
- минимално растојање објекта од бочних суседних објеката 12,0m
- минимално растојање два објекта на парцели 8,0m
- минимално растојање објеката од задње границе парцеле 12,0m
- минимални проценат зелених површина на парцели 20%
- мин. ширина зашт. зеленог појаса према приступној саобраћајници 10,0m

* за изграђене објекте важи постојеће одстојање

Број потребних паркинг места остварити унутар парцеле.

Намена:

- фарме говеда;
- фарме свиња;
- фарме живине;
- кланице живине и прерада меса;
- прерада рибе.

Минимално заштитно одстојање сточних фарми и објеката у суседству:

• између фарми говеда и стамбених и пословних објеката	200m
• између фарми свиња и стамбених зграда и пословних објеката	1000m
• између фарми живине и стамбених и пословних објеката	1000m
• између фарми и државних путева I реда	200m
• између фарми и речних токова	200m
• између фарми и изворишта водоснабдевања	800m

*наведена растојања могу бити и већа, ако то покаже "Студија о процени утицаја на животну средину " за фарме са преко 500 условних грла;

3.4. Правила грађења на шумском земљишту

У планском подручју, шумско земљиште је категорисано као парк – шуме и шумепаркови. Уређује се у складу са правилима из поглавља 2.5.

3.5. Правила грађења на водном земљишту

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других и то за: 1) изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода; 2) одржавање корита водотока и водних објеката; 3) спровођење мера заштите вода; 4) спровођење заштите од штетног дејства вода; 5) остале намене, утврђене Законом о водама („Службени гласник РС“, број 30/10). На водом земљишту, у оквиру радова на регулацији водотока, могу се градити шеталишта, пешачке и бицикличке стазе и мале хидроелектране.

4. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

4.1. Садржај графичког дела

Саставни део овог плана су следећи графички прикази:

1	Катастарски и топографски план, са границама планског обухвата и грађевинског подручја.....	1:5.000
2	Постојећа функционална организација простора у обухвату плана, са претежном постојећом наменом у грађевинском подручју.....	1:5.000
3	Планирана функционална организација простора у обухвату плана, са претежном планираном наменом у грађевинском подручју.....	1:2.500
4	Подела на урбанистичке зоне и подзоне.....	1:5.000
5	Функционални ранг саобраћајница.....	1:5.000

6	Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене, нивелациони план и урбанистичка регулација са грађевинским линијама.....	1:1.000
7	Синхрон план комуналне инфраструктуре.....	1:2.500
8	Спровођење плана.....	1:5.000

4.2. Садржај документације

Саставни део овог плана је документација, која садржи:

- концепт плана детаљне регулације (текстуални део, графички део, захтеви поднети надлежним институцијама, услови, сагласности и мишљења надлежних институција);
- документација Градске управе за урбанизам, изградњу и инспекцијске послове, о току спровођења законске процедуре.

4.3. Смернице за примену и спровођење плана

Овај план представља основ за издавање и израду Информације о локацији, Локацијске дозволе, Пројекта препарцелације и парцелације у циљу формирања грађевинске парцеле и Пројекта исправке граница суседних парцела, у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009, 64/2010-УС и 24/2011), осим за подручја где је прописана обавезна израда урбанистичког пројекта.

На графичком прилогу број 9. - „Спровођење плана“ обележена су подручја, за које је прописана обавезна израда урбанистичког плана и урбанистичког пројекта.

Обавезна израда плана детаљне регулације се прописује за локацију “Видиковац”, намењену за комерцијалне садржаје Ц2, због потребе да се планом одреди начин прикључења планираног комплекса на државни пут I реда.

За зону заштитног зеленила – потез дуж улице Радничког батаљона, могуће је урадити план детаљне регулације, уз израду детаљнијег инжењерско-геолошког елабората (у циљу доказивања могућности изградње на предметном потезу). Кроз план детаљне регулације потребно је и дефинисати саобраћајно-техничке услове на предметни пут, обезбедити заштиту Дубоког потока и све услове заштите животне средине.

Обавезна израда урбанистичког пројекта се прописује за:

- за потребе урбанистичко-архитектонског обликовања објеката и површина јавне намене, за нове локације;
- за потребе изградње МХЕ (које нису обухваћене катастром МХЕ).

За трасе и капацитете планиране инфраструктуре у оквиру јавних површина, у зависности од додатних услова надлежних комуналних предузећа, могуће је планирати другачији распоред – синхрон план инсталација кроз урбанистички пројекат / или кроз поступак издавања Локацијске дозволе, уз поштовање услова паралелног вођења, укрштања инсталација и техничких прописа.

Израда пројекта парцелације / препарцелације се прописује за потребе формирања грађевинске парцеле, у складу са правилима уређења и грађења овог плана.

На основу одлуке Скупштине града Ужица, могућа је израда плана детаљне регулације, уколико се укаже потреба и у случајевима интезивнијег развоја (минималног планског обухвата од једног грађевинског блока), с тим да је могуће разрадом у планским

решењима одступити до 20% од максимално одређених и дефинисаних урбанистичких параметара у овом плану (индекса изграђености и заузетости).

У даљој разради (издавање локацијске дозволе, израда обавезних планова детаљне регулације, израда урбанистичких пројеката), примењиваће се Уредба о категоризацији државних путева (“Службени гласник РС”, бр.14/2012), која је ступила на снагу након јавног увида у план. Према наведеној уредби:

- државни пут I реда (M-5) категорисан је као државни пут IA реда број 4, државна граница са Босном и Херцеговином (гранични прелаз Котроман) – Ужице – Чачак – Краљево – Крушевац – Појате (веза са државним путем број IA реда број 1);
- државни пут I реда (M-21) категорисан је као државни пут IA реда број 6, Ужице (веза са државним путем број 4) – граница са Црном Гором (контролно безбедоносни пункт Гостун);
- државни пут I реда (M-19.1) категорисан је као државни пут II реда број 145, Бајина Башта – Дупци – Ужице.

4.4. Остало

Овај план је урађен у три (3) истоветна примерака у аналогном облику и четири (4) истоветна примерка у дигиталним облику, од којих се: **1)** један (1) примерак у аналогном облику и један (1) примерак у дигиталном облику налазе у архиви Градске управе Ужице, **2)** два (2) примерка у аналогном облику и два (2) примерка у дигиталном облику се налазе у Градској управи за урбанизам, изградњу и инспекцијске послове и **3)** један (1) примерак у дигиталном облику се налази у Министарству животне средине, рударства и просторног планирања.

Овај план ступа на снагу осмог (8) дана од дана објављивања у „Службеном листу града Ужица“.

ГРАД УЖИЦЕ
СКУПШТИНА ГРАДА
Број: I број 350-26/12 од 05.04.2012.године

П р е д с е д н и к
Скупштине града Ужица

Радиша Марјановић